

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svedč, izšimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Častiti gospodje volilci!

Prihodnji teden izbrati Vam bode v občinski svet desetero mož svojega zaupanja. Izvrševalni odbor narodne stranke, posvetovavši se z zaupnimi možmi in Vami samimi na volilnih shodih, priporoča Vam v ta namen kandidate, o katerih je prepričan, da imajo voljo in zmožnosti delovati za Vašo blaginjo.

Letošnje dopolnilne volitve imajo neizmerno važnost; kajti občinskemu svetu je nastala neizogibna in nujna dolžnost, da z vsemi silami in neutrailjivo deluje v prenovljenje in povzdigo naše, vsem nam tako mile bele Ljubljane. Vsakemu, kdor se zaveda, kakošno ulogo je poklicana igrati prvostolnica naša v življenju slovenskega naroda, mora po usoledenem udarcu lanskega leta biti geslo: **Ljubljana postani lepša in večja! In to mora postati**, ako bodo resno hoteli in za to tudi porabili vsako priliko, kakoršnih se zlasti današnji čas ponuja.

Castiti gospodje volilci! Ako zdaj zjedinitete svoje glasove za kandidate, katere Vam priporoča izvrševalni odbor narodne stranke, pripomogli boste k taki popolnitvi občinskega sveta, katera bode v sebi imela poroštvo za uspešno in tudi plodonosno delovanje njegovo.

Volite jih to raij so gladno!

V Ljubljani, dne 17. aprila 1896.

Za izvrševalni odbor narodne stranke:

dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški predsednik.

Kandidatje narodne stranko so:

Za III. volilni razred,
ki voli dne 20. t. m.:

Jakob Dimnik, učitelj na drugi mestni šoli;

Oroslav Dolenc, svečar in hišni posestnik;

Fran Mally, izdelovalec usnja in hišni posestnik;

Josip Turk, izvošček in hišni posestnik;

Jakob Zabukovec, c. kr. višji računski svetnik v pokolu.

Za II. volilni razred,
ki voli dne 22. t. m.:

Jan Vladimir Hrasky, deželni inženier;

dr. Lovro Požar, c. kr. gimnazijski profesor;

dr. Ivan Tavčar, odvetnik in hišni posestnik.

Za I. volilni razred,
ki voli dne 24 t. m.:

dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, primarij in hišni posestnik;

Vaso Petrič, trgovec in hišni posestnik.

Ljubljanska mestna hranilnica.

Mestna hranilnica ljubljanska je ravnokar razposlala svoj, od občinskega sveta v zadnji seji potrjeni računski zaključek in bilance za leto 1895, pravzaprav za šesto upravno dobo, odkar posluje ta, za bodočnost zelo pomembni domači denarni zavod.

Ker nam kaže ta računski zaključek oziroma bilanca že dokaj znatne uspehe, spregovorimo naj nekaj več besed o dosedanjem delovanju mestne hranilnice ljubljanske.

Sklep občinskega sveta, da se ustanovi v Ljubljani mestna hranilnica, sega precej daleč nazaj. Bilo je 31. marca 1882. l., torej kmalu potem, ko je v mestnem zastopu dobila večino oziroma nastopila narodna stranka, da se je stavil in z navdušenjem vzprejel dotični predlog. Ta predlog stavil je tačasni občinski svetnik dr. Alfons Mosche. A obravnavne, ki so sledile temu sklepu in provzročile

občinskemu svetniku gospodu Ivanu Hribarju, kot poznejšemu poročevalcu v tej zadevi, mnogo truda in napora, trajale so dolgo vrsto let. Načrt hranilničnih pravil vračal se je opetovano pred forum občinskega sveta in šele, ko so se vsa določila v načrt jasno in po obstoječih zakonih vzprejela in je občina izpolnila vse pogoje, je deželna vlada vsled ministerskega pooblastila dne 25. decembra 1888. l. potrdila pravila. Vendar pa hranilnica takoj po potrditvi teh pravil ni pričela s svojim poslovanjem. Treba je bilo k pravilom ustvariti še izvrševalne določbe. Te je potrdila deželna vlada dne 10. februarja 1889. l. Dalje je bilo poskrbeti vse potrebno za nastanitev hranilničnega urada, voliti upravljenstvo in ravnateljstvo, poiskati si uradnikov in praviti pisarniška orodja.

Dne 1. oktobra 1889. l., potem, ko je položila mestna občina ljubljanska v avstrijski zlati renti 20.000 gld. jamčevine za uloge in obresti, so se otvorile duri tako dolgo zaželeni mestne hranilnice v Ljubljani in se je pod predsedstvom veletržca g. Fr. Ks. Souvana v njej pričelo poslovanje.

Tako v prvem letu se je pokazalo, da je občinstvo težko pričakovalo domačega hranilnega zavoda, kajti prvi računski zaključek, ki ga je položila hranilnica za dobo 1. oktobra 1889. do 31. decembra 1890. leta izkazal je denarnega prometa skoro že 6 milijonov gold., uplačanih ulog pa skoro 1 milijon gold., danih hipotečnih, občinskih, založnih in meničnih posojil pa tudi precej nad $\frac{1}{2}$ milijona gold. Istotako je že v tem letu hranilnica investovala nad 200 000 gld. v vrednostnih listinah. Vzlio temu živahnemu prometu zaključila je hranilnica prvo svojo poslovno dobo z nedostatom 1654 gld. $32\frac{1}{2}$ kr. v bilanci in to iz dveh razlogov. Na jedni strani povzročili so troški za uradne potrebščine, mej njimi mnogi, ki se ne dajo subsumirati niti mej ustanovne troške, niti ne spadajo v račun inventarja, hranilnici občutno obremenje; na drugi strani pa je bilo tačas upeljano dnevno obrestovanje hranilnih ulog za hranilnico zelo neugodno. Ta, dasi z ozirom na zgodovinsko izkušnjo pri ustanovljenju sličnih denarnih zavodov, ne ravno nepričakovan rezultat je dal povod, da se je upravljenstvo takoj lotil preosnove pravil ter so se na njegov predlog premenile

Listek.

Kronika.

Tudi jaz sem bil na volilnem shodu in odkritosrčno priznam, da sem se dosti dobro zabaval. Ko sem prišel v čitalnično kavarino, je bilo še kako malo volilcev zbranih. Kar jih je bilo, sedeli so pri treh mizah. V jednem kotu so mogočno sedeli širokopleči možje in se silno togotili. Kadili so črne viržinke ali kratke smodke, da je dim v gostih oblakih nad njimi plaval, dočim jim je natakar neprnehoma nosil piva in vina. Zabavljali so, zmerjali „dohtarje“ in „Peme“ in se neizmerno jesili, da se na nasproti strani sedeči, neobrtniki za vse to niso menili, nego so veselo smejal, prav kakor da niso na velevažnem volilskem shodu, kjer gre za življenje in smrt tistih ljubljanskih obrtnikov, ki stoje pod okriljem klerikalne stranke.

Jaz sem zabavljajočim klerikalcem popolnoma pritrjal. Saj pa je bilo res provokatorično, kakor so se obnašali tisti, ki so sedeli pri „dohtarski“ mizi. Kadili so trabuke in havane ter vonjavi dim pihali mej oblake dima, prišle iz demokratičnih viržink in portorik, celo „čin“ si je jeden naročil, kar je

nekega klerikalca tako razlogotilo, da je udaril ob mizo in svojemu tovarišu zašepetal na uho: Hudič, ko bi saj vedel, kaka pijača je to. In tovariš mu je odgovoril: Jaz sem bil daleč po svetu, sem pil že različne „šnopske“, o „činu“ pa nišem še nikdar nič slišal.

Bilo je očitno, da so tisti, ki so sedeli pri „dohtarski mizi“ nalač uganjali take reči. Hoteli so nagloje varovance klerikalcev dražiti. Kar me je posebno neugodno zadelo, je bilo to, da se niso menili o resnih občinskih rečeh, o kandidatih in davkih, nego se pogovarjali o gledališču, o dekleh in drugih posvetnih rečeh, ki ne morejo zanimati tiste, ki že več dni ne morejo spati zgol iz skrbi, da bi ne bili voljeni v občinski svet pravi možje, namreč oni sami.

Sedel sem k mizi, kjer ni bilo še nikogar, in poslušal, kako je tekla debata. Po pravici povem — nič mi ni ugajala. Tisti klerikalni obrtniki, ki bi radi vsi bili občinski svetniki ljubljanski, dasi bi bili prav primerni za občinski zastop vrh Grinovca, so se tako obnašali, da sem že mislil uiti, ko začujem poleg sebe glas: Jaz pa sploh ne volim!

Z zanimanjem sem se obrnil k svojemu no-

vemu sosedu. Norčujoče se „dohtarsko“ omizje, ta družba blazirancev, ki je celo trdila, da so navorčni klerikalci, ker so prišli na shod narodne stranke, s tem tudi tej stranki pristopili in ki se je upala brez respekta govoriti o potresnih darovih, o katerih škofijstvo ne da računa, me ni nič bolj zanimalo, kakor neslanje govorjenje šenklavskih agentov, moj novi sosed pa se mi je s svojimi besedami koj predstavil kot tip in moja specijaliteta so že od nekdaj tisti volilci, katerih ni uvrstiti v nobeno obstoječih kategorij.

Jaz sploh ne volim nikdar, je reklo moj sosed.

Kako da ne, sem ga vprašal. Kaj nimate volilne pravice?

Pogledal me je tako sprepo, da sem se ga skoro ustrašil, potem pa reklo jako slovesno:

Klerikalcev ne volim za nič na svetu; jaz sem bil še pri rajnku Ivanetiču v šoli in izobražen človek se s klerikalno stranko ne more družiti. Pomislite samo, v Čamernikovi šupi so postavljali kandidate! Takih vender ne voli neodvisen meščan in obrtnik.

Pa volite liberalce, sem svetoval sosedu, saj niso napačni ljudje.

določbe glede obrestovanja hranilnih ulog. Od začetka leta 1892. se obrestujejo uloge polumesečno.

Dasi pa v letu 1891. obrestovanje ulog še ni bilo polumesečno, nego dnevno, vendar je zaključila hranilnica že to leto z dobičkom in sicer v čistem znesku 895 gld. 65 kr. Tak je bil torej prvi dobiček. Bil je majhen, a pozdravili smo ga z nado, da bode rasel in nekdaj dosegel impozantno svoto — kakor zraste iz malega drevesca veliko košato drevo.

L. 1892. so se v upravnem odboru in ravateljstvu, dogodile precejšnje spremembe. V istem letu potekla je namreč prva poslovna doba hranilničnih mandatarjev. Začetkom l. 1893. pa je tudi izstopil iz predsedstva gospod Souvan ter prepustil svoje mesto veletržcu gosp Vasu Petriču, katerega je upravni odbor dne 29. marca 1893. l. z vzklikom volil svojim načelnikom upajoč, da posveti svoje spretne moči mlademu zavodu, ki potrebuje skrbnega voditelja ravno tako, kakor potrebuje nežna cvetlica dobrega vrtnarja. Kako se je odzval novi predsednik svoji prevzeti nalogi, ne govore samo uspehi, ki so se dosedaj dosegli v hranilnici, govorí marveč to, da se je hranilnični organizem tačas popolnoma konsolidiral, da je tako v upravi, kakor v izvrševalnem uradovanju nastopilo sistematično urejeno poslovanje. Toda namen tem vrsticam ni, slaviti zasluge može, nego ob kratkem narisati zgodovinske črtice iz poslovanja in napredka mestne hranilnice ljubljanske. Napredek pri denarnih zavodih, kakor so hranilnice, pa se izraža vedno najbolj v številkah, zlasti v onih, ki se nahajajo v letnih zaključkih.

Računski zaključek mestne hranilnice ljubljanske za leto 1892. izkazuje denarnega prometa že okroglo 7.600.000 g'd., uplačanih hranilnih ulog 2,313.055 gl., hipotečnih in drugih posojil 1,535.063 gl., čistega dobička za isto leto pa 8276 gl. V tem letu ustanovili sta se splošna in posebna rezervna zaklada. V istem razmerju rasel je denarni promet v letih 1893., 1894., 1895. Ravno tako so se množile hranilne uloge, posojila in se je zvišal dobiček. Zadnje leto 1895. je imela hranilnica denarnega gibanja nič manj kakor 9.161.957 gld. 32 kr. Bilanca njena pa izkazuje koncem istega leta 4.030.843 gl. 82 kr. uplačanih hranilnih ulog, potem 2.593.342 gl. 52 kr. hipotečnih, 225.906 gld. 10 kr. občinskih in deželnih in 48.644 gld. 31 kr. založnih in meničnih posojil, v kontocorrentu 730.203 gld. 72 kr. in v vrednostnih listinah investiranega kapitala 322.631 gl. 50 kr., letnega dobička skupaj 17.000 gld. 55 kr. in lastnega premoženja v obeh rezervnih zakladah pa 51.716 gld. 42 kr., torej za dobo šestih let znamenit dobiček. V letih 1892.—1895. je hranilnica odpisala od vrednosti inventarja znatno svoto 1694 gl. 12 kr. ter račun ustanovnih troškov, ki je znašal v bilančnih, aktivih 990 gld. 44 $\frac{1}{2}$ kr. popolnoma odstranila.

Iz navedenih podatkov razvidi se, da so uspehi, ki so se dosegli v mestni hranilnici ljubljanski tekom prvih šestih let, zelo ugodni. To dalo je tudi v zadnji seji občinskega sveta, gospodu ravatelju Ivanu Hribarju povod, da je dokazal, za koliko bi bila danes mestna hranilnica ljubljanska na višji

Zopet me je zadel srep pogled in čul sem rezki odgovor:

Ti mi pa ne ugajajo. Liberalcev jaz sploh ne maram, ker hočejo zapreti cerkev in odpraviti sveto mašo, kakor mi je pravila moja žena. To je vendar preveč. Sicer pa jaz sploh ne volim. Že dvajset let sem davkopladevalec, bil sem še na vsakem volilnem shodu in dasi je zanimanje za volitve čedalje večje, dasi bi bil že lahko prišel v obč. svet, vendar še nisem nikdar volil. Vsako leto grem k volitvam in pazim, kdo voli in prepričal sem se, da nas je v Ljubljani komaj trideset, ki niso še nikdar volili in jaz sem najstarejši med njimi. Jaz sploh ne velim.

Vedel sem zdaj, kake vrste mož je moj sosed, tistih jeden, ki so ponosni, da jih ne zapelje nobena sila, da bi se udeležili volitve. Rad bi se bil z možem še dalje pogovarjal, a čul sem glas predsednika, ki je apeloval na zbranih volilcev zavestnost in priporočujal jim, naj volijo postavljeni kandidate soglasno, zaključil zborovanje z besedami: Bodite značajni!

Odhajajo iz dvorane rekel je neki klerikalec jednemu najglasnejših rogoviležev: Ali si slišal? Bodimo značajni!

Rogovilež pa se je srdito odrezal: Jaz že ne! Nikol!

stopinji, če bi začela s svojim poslovanjem vsaj že takrat, ko je občinski svet sklenil nje ustanovitev. Matematična verjetnost, kakor je imenovan obč. svet, navaja, kaže na podlagi zadnjega zaključka in bilance, da bi dandanes mestna hranilnica ljubljanska razpolagala gotovo že čez 250.000 gld. v rezervnih zakladah in bila tudi v prijetnem položaju v smislu § 5. hranilničkih pravil svoje prebitke posvetiti v občekoristne namene, kar bi zlasti mestu Ljubljani, ki potrebuje sedaj po potresu velike denarne pomoči, kako dobro došlo. Žal tudi iz drugih ozirov, da se ta hranilnica ni prej ustanovila. Bili so časi in ne ravno daleč nazaj v preteklosti, ki so bili mnogo ugodnejši za hranilnice, nego so sedaj. Denarni trg takrat bil je ugoden za dobro investovanje razpoložnega kapitala. Dandanes na primer nalagajo hranilnice denar kaj težko na vrednostne listine, ker leté vsled visokih kurzih cen, komaj toliko obrestij donašajo, kakor jih mora plačevati hranilnica na hranilne uloge. Iz tega sledi, da morajo hranilnice obračati večjo pozornost nego prej na hipotečna posojila. Toda tukaj gre to le do gotove meje. Ta meja obrisana je po razmerju ulog in hipotečnih posojil. Hipotečna posojila smejo normalno znašati od 50—60%, vplačanih ulog, da je razmerje zdravo, kajti denar izplačan na hipotečna posojila je vezan denar, katerega se ne more v vsakem hipu mobilizovati; hranilnica pa mora biti vselej v položaju, da zahtevam strank pri vzdigu ulog zadosti in zato mora imeti vedno dovelj denarja na razpolaganje in če je ta naložen, mora biti tako naložen, da se ga ima v hipu pri roki, ako se ga potrebuje. Sledi pa iz tega, da zamore hranilnica dobro in hitro prospevati le, če hitro naraščajo hranilne uloge.

Res je, da je v tem oziru mestna hranilnica ljubljanska vrlo napredovala in če se pogleda v štastiko starejših hranilnic, se vidi, da so v preteklih časih le te potrebovale mnogo več časa, da so šele toliko hranilnih ulog, kakor mestna hranilnica ljubljanska po šestletnem delovanju, in ta faktum priča, da so se rodoljubi ogreli za to hranilnico. Še bolj napredovala pa bode mestna hranilnica ljubljanska, če se jo oklenejo vsi, katerim je ona pri srcu, torej tudi tisti, ki dosedaj svojih prihrankov še niso plodenosno naložili v mestni hranilnici ljubljanski.

Državni zbor.

Na Dunaji, 17. aprila.

Razprava o penzijskem zakonu je prouzročila precej velik boj, kateri se je dobojeval v današnji seji in sicer razmeroma še dosti ugodno. Vprašanje o pokojnini vдов uradnikov najvišjih činovnih razredov je duhove močno razburilo. Vlada je predlagala, naj se vdovom uradnikov prvih treh činovnih razredov določi pokojnina po 5000, 4000 in 3000 gld., prav kakor da ima država nalogu skrbeti, da bi take dame tudi po smrti svojih soprogov mogle kaj reprezentovati, dočim je namen pokojnin, zagotoviti jim primerno eksistenco. Ker se je v odseku odklonil preminjevalni predlog, se je boj prenesel v zbornico. Poslanci Menger, Elbl in Nitsche so predlagali, naj se penzije vdov za rečene t. j. najvišje činovne razrede znižajo na 3000, 2600 in 2200 gld., posl. Fuchs pa je predlagal penzije po 2000, 1800 in 1600 gld. in se skliceval na to, da se je za te številke izreklo sam uradniški shod.

V današnji seji se je po daljših govorih dr. Mengerja in dr. Beera glasovalo najprej o Fuchsovem predlogu in sicer imenoma. Za Fuchsov predlog so glasovali Mladočehi, nacionalci, protisemitje in slovenski poslanec Koblar, zoper ta predlog pa vse druge stranke in tudi slovenski poslanci Höhenwart, Klun, Kušar, Pfeifer, Povše, Višnikar, dočim so se dr. Ferjančič, dr. Gregorec, dr. Gregorčič, grof Alfred Coronini, Nabergoj, Robič in Vošnjak glasovanja vzdržali.

Fuchsov predlog je bil odklonjen, pač pa se je vzprejel preminjevalni predlog Mengerjev.

Živahnata razprava se je unela pri točki o vzgojevalnih prispevkih za uradniške sirote. Poslanec Tscherneck je rohnel zoper uradnike in predlagal, naj se odkloni načrtov predlog, da se plačujejo vzgojevalni prispevki do 24. leta, ter naj se določi, da se plačujejo za dekleta do 18. leta, za dečke pa do 20. leta. Poslanec Noske je predlagal resolucijo, naj vlada predloži zakon, po katerem bo ta določba veljavna tudi za tiste sirote, katerih ocetje so umrli, predno je ta zakon zadobil veljavno.

Tscherneckov predlog se je po daljši debati odklonil, Noskejeva resolucija pa se je vzprejela.

Tudi o določbi glede prispevkov uradnikov penzijskemu zaključku je bilo nekaj debate. Scheicher Kraus in Hofman so govorili za to, naj se nižjim uradnikom zmanjša prispevek. Zoper te nasvete so govorili finančni minister dr. Bilinski ter povedal, da zakon vsled storjenih prememb ni primeren za predložitev v najvišjo sankcijo.

Ostali paragrafi so se vzprejeli in takisto predlog Koppov, naj samomor kakega uradnika ne tanira pravice njega rodbine in naj ločena žena ne izgubi pravice do pokojnine, če ni dokazano, da je bila ona kriva ločitve.

Prihodnja seja bo v pondeljek.

V Ljubljani, 18. aprila.

Župansko vprašanje na Dunaju. Danes je na Dunaju volitev novega župana. Voljen bude zopet dr. Lueger. Protisemitje se ga trdno drža. Pomenljivo je pa, da bi mnogi protisemitje vendar bili zadovoljni, da prevzame vodstvo mestne uprave takoj prvi podžupan. Noben protisemitski list ni naravnost proti temu, jeden pa celo to priporoča, da le protisemitje dobe mestno upravo hitro v roke. Če se stvar tako uravna, vlada pač ne bude hitela s potrjenjem župana, temveč bude počakala, kako se razmere v mestnem zastopu razvijo. Če se protisemitje vsaj nekaj razcepijo, pa dr. Luegerjeve volitve ne bude predložila v potrjenje, ker bude imela upanje, da bude pri drugi volitvi voljen kdo drugi. Dolgo protisemitje ne bodo složni, ko mestni zastop svoje delovanje začne. Klerikalci se najbrž ne bodo vzdržali, da ne bi prišli s kakimi svojimi zahtevami, čemur se pa nekateri protisemitje govorito upro.

Poslanec Lewakowski je bil v nedeljo sklical shod volilcev v Levovu. Pojasnil je svojim volilcem, zakaj da je bil izključen iz poljskega kluba. Rekel je, da nikdar več ne vstopi v klub, dokler bodo v njem gospodarili visoki plemenitaši, ki sedaj gospodujejo nad vsem političnim življenjem v Galiciji. Lewakowski je z ostrimi besedami obsojal politiko poljskega kluba. Volilci so Lewakowskemu živahno pritrjevali. Izrekli so svojemu poslancu zaupnico in ostro grajo politiki poljskega kluba. Vladi in poljskim konzervativcem ni izid tega shoda nič kaj všeč. Delali so novo kripljo, da bi pregovorili volilce, naj mu izrečajo nezaupnico, a se jim ni posrečilo. Zaradi tega so pa poljski konzervativni in vladni listi kar molčali o tem shodu.

Priprave za vojno s Francijo 1870. leta. Sedaj je izdal veliki pruski generalni štab prvi zvezek Moltkejeve vojne korespondence. Iz tega zvezka je vidno, da je Moltke že 1857. leta, takoj ko je bil postal načelnik generalnemu štabu, bil izdelal neko spomenico, kako se morajo nemške čete bojevati, ako pride do vojne s Francijo. Tedaj je Moltke še na to računal, da bo Prusom pomagala Avstrija. Pozneje je do 1870. l. Moltke izdelal še dvajset takih spomenic in je v njih največ že v poštov jemal tudi slučaj, da Avstrija pomaga Franciji. Iz povedanega je vidno, da so prusne govorice da je Francija prouzročila vojno 1870. leta. Prouzročili so jo Nemci, ki so se zanj pripravljali že več kakor deset let. Zato je tudi naravno, da so Nemci bili vse bolje za boj pripravljeni, in ni čuda, da so zmagali Francoze. Kakor je Moltke delal priprave za vojno v vojaškem, tako jih je knez Bismarck v diplomatskem oziru.

Bolgarska cerkev. Ne le Bolgari temveč tudi sultan in Visoka porta so odgovarjali knezu Ferdinandu, naj nikar se ne spravlja z grško cerkvijo. Naslikali so mu dobro Grke, kakšni da so. Turki jih jako dobro poznajo in so imeli zaradi njih že mnogo neprijetnosti. Turkom samim je že namreč presedalo, da so Grki vedno prihajali druge narodnosti ovajati. Seveda Turkom je pa tudi ljubše, da pravoslavni v Makedoniji niso jedini, ker grški patriarh ima vsled tega manjši vpliv.

Misionarji v Armeniji. Turčija se je premisnila in ne bude iztirala vseh tujih misjonarjev iz Armenije. Najbrž so nekatere vlasti v Carigradu o tej stvari že kaj odločno govorile. Samo to pravico si hoče Turčija pridržati, da bude smela iztrati posamične misjonarje, ki bi morda prebivalstvo hujskali k vstaji. Tako pravico ima vsaka država. Do iztiranja bode pač v malokaterem slučaju prišlo, ker se bude gotovo za misjonarje vselej kaka vele-

Dalje v prilogi.

vlast potegnila, posebno za protestante. Katoliki pa tako Turčiji ne delajo nobenih ovir, ker nimajo trdne zaslombe v nobeni državi. Francija je varuhinja katolikov v orientu, a že zaradi Rusije nič več posebno ne pospešuje katoličanstva. Pravoslavni misijonarji bodo pa že našli pomoč Rusije, katera ima sedaj največji vpliv v Carigradu.

Volitve na Španskem so za konservativce tako ugodno izpale, kar je bilo pričakovati, ker na Španskem vsaka vlada pri volilcih dobi vsekakor večino. Voljenih je 318 konservativcev, 87 liberalcev, 10 karlistov, 5 konservativnih decedentov in 3 republičani. Volitve pa ne izražajo pravega mnenja dežele, ker so se vrstile pod vladnim pritiskom. Da se je svobodno volilo, bi zlasti republičani bili dobili dosti več mandatov.

Dopisi.

Iz Pazina, 14. aprila. (Bertoša oproščen.) Iz Pazina se nam piše: C. kr. najvišje sodišče na Dunaju je z razsodbo z dne 3. marca 1896, 1809, razveljavilo razsodbo c. kr. okrožnega sodišča v Rovinju, s katero je bil, kakor sem Vam o svojem času poročal, g. Bertoša, prvi občinski svetovalec in trgovec v Pazinu, obsejen na 6 tednov ječe, ker je pred oknom svoje stacune razobesil rolet-zastor, na katerem je bila naslikana ženska podoba, držeča v desnici hrvatsko trobojico z napisom: Živela Hrvatska! C. kr. okrožno sodišče je spoznalo g. Bertoša krivega prestopka po § 305. kaz. zak. ter ga z uporabo § 260. obsojilo na šest tedensko ječo poostreno z jednim postom ter na poplačanje sodnih stroškov. Najvišje sodišče ga je pa vsele pritožbe popolnoma oprostilo od obtožbe v smislu § 362. pr. r., ker je popolnoma nedostalo dejanskih okolnostej, po katerih bi se moglo sklepati, da je bilo g. Bertoši do kaj drugega, nego do politično-narodnega pojava osobito, ker je vendar nemogoče dognati, h kakim nepostavnostim bi g. Bertoša svoje somišljene hujskal s tem, da je razobesil zgorej omenjeni rolet-zastor ter je še manj domnevno, da bi g. Bertoša svoje nasprotnike k izgredom izzival, ki bi bilo njemu samemu na kvar. (N. pr. da mu pobijejo okna. Op. dop.) Mi smo bili ob svojem času ravno tega mnenja, kakoršnega je najvišje sodišče. No, rovinjsko okrožno sodišče je bilo drugačnega mnenja. Mi pa ne rečemo drugega, nego da nas jako veseli, da se je mnenje najvišjega sodišča strinjalo z našim mnenjem, ter da je to zadnje mnenje obveljalo. Žalimo pa odkritočno, da so mnenja prvih sodnih instancij v Istri tako pogostoma navskriž mnenju višjih instancij, posebno tedaj, ko gre za koristi hrvatskih ali slovenskih strank. Je li to slučaj ali ne, o tem nečemo, pa tudi ne smemo soditi. Da pa konstatujemo, da trpe radi tega velike gmotne škode, tega nam ne more nobeden braniti, kakor tudi tega ne, da izračemo željo, da bi se v tem pogledu skoraj kmalo zboljšalo.

Dr. Vatroslav Oblak †

Včeraj je bil v Celju pokopan mlad slovenski učenjak, dr. Vatroslav Oblak, jeden najnadarjenejših in najmarljivejših slovenskih jezikoslovcev.

Pokojnik se je rodil v Celju kot sin gorenjskega podobarja in slikarja Ignacija Oblaka. Zvršil je z najboljšim uspehom celjsko gimnazijo, potem pa se posvetil filologiji. Že na gimnaziji se je z vzgledno marljivostjo in vztrajnostjo bavil s slavistiko in ko je odšel na Dunaj, ponesel je s seboj že temeljito jezikoslovno znanje. Pa še nekaj je ponesel s seboj — kal sušici, katera ga je sedaj, ko še ni bil star 32 let, pahnila v zgodej grob. Imel je navado, da je šel vsako leto k svojemu prijatelju župniku Antonu Gabronu na Koroško in vselej se je tam okrepljal, letos ni šel — in vzela ga je smrt.

Na Dunaji si je Oblak v šoli Miklošiča in Jagića pridobil toliko jezikoslovne znanja, da je zamogel v primeroma mladih letih stopiti kot samostojno stvarjajoč učenjak v javnost. Pridobil si je mnogo priznanja, toliko, da je dobil od cesarske akademije podporo za potovanje v Makedonijo v svrhu proučevanja makedonske bolgarščine.

Dasi vedno bolehen, je pokojnik vedno marljivo deloval. V Jagićevem „Archiv für slavische Philologie“ v letopisih „Slovenske Matice“ in drugod je priobčil mnogo korenitih jezikoslovnih in literarno-zgodovinskih razprav. Oblak je poleg Škrabca prvi se bavil z zgodovino slovenskega jezika in položil temelj zgodovinski slovnicu našega jezika.

Pred nekaj leti se je dr. Oblak habilitiral na graškem vseučilišči kot privatni docent za jugoslovanske jezike. Naučno ministerstvo ga je imenovalo lektorjem za slovenski jezik in slovensko lite-

ratu. Sedaj mu je bilo pričakovati, da postane izredni profesor. Akademični senat ga je že predlagal, ministerstvo je obljubilo, da ga imenuje — tu je posegla vmes neizprosna smrt in tega mladega, talentiranega, vrlega moža položila v grob.

Kdor je pokojnika poznal, vsak ga je ljubil in čislal. Bil je ljubezniv značaj in idealen mož. Grda zavist mu je proučila mnogo bridkostij a Oblak je molčal, dasi bi se bil v vsakem oziru lahko meril z vsakim tekmečem.

Z Oblakom je slovenistika izgubila jednega najboljših svojih zastopnikov in nikogar nimamo, da bi ga postavili na njegovo mesto.

S svojimi deli si je pokojnik postavil nerazrušen spomenik in si za vse čase zagotovil časten spomin.

„Glasbena Matica“.

(Poročilo tajniške „Glasbene Matice“ dr. Vlad. Foersterja, podano slavnostnemu občnemu zboru z dne 15. aprila t. l.)

(Dalje.)

Prve te priprave in sklepi našli so pri društvenem odboru „Glasbene Matice“ popolnega soglasja in je odobril poslednji pri redni seji z dne 13. novembra 1895. projekt prireditve koncertov na Dunaju v imenu „Glasbene Matice“ v dobrodelne namene. Odbor pevskega zbora stopil je pa nemudoma z rodoljubi, živečimi na Dunaji v dopisovanje in naprosil je v prvi vrsti gosp. dvornega svetnika Fr. Šuklje, naj blagovoli poročati, je-li namera z ozirom na tamošnje razmere izvedljiva in priporočljiva. Odgovor je bil nepričakovano ugoden; društveno naznanilo vzbudilo je pri dunajskih rodoljubih neprisiljeno navdušenje in soglasno odobravanje in občudovanje vzletnosti ideje. Konstituiral se je takoj dunajski komite izmej članov pomožnega dunajskega odbora, ki je storil lansko leto toli koristnega v pomoč Ljubljani.

Predsedoval je g. c. kr. dvorni svetnik Fran Šuklje z namestnikoma gg. grofom Erwinom Auerspergom in dr. Andrejem Ferjančičem, državnima poslancema za Kranjsko; denarničarstvo prevzel je ces. svetnik Florijan Hostnik, tajništvo ministerialni svetnik dr. Edvard Urbantschitsch, goščedarstvo odvetnik dr. Homann.

Izmej odbornikov imenovati je posebno gospode ministerijalnega svetnika Ludovika Dimitza, bankirja Leon Boučala, c. kr. ammanuensis dvorne knjižnice dr. Josip Mantuanija, vladnega svetnika Felix Nitscha, hotelijera Leopold Seilerja, prof. Josip Sturma. Pričelo se je živahno korespondovanje med dunajskim in ljubljanskim odborom in bila sta oba odbora v trajnem mejsebojnem kontaktu vedno jednako vneta za dosego visokega cilja, koji sta si postavila.

Brez odloga jelo se je tu kakor tam delovati in skrbeti neumorno za vsestranski prospeh stvari.

Sedaj še le po dokončanem delu, da se pre soditi, koliko truda in žilavosti da je trebal, predno je dospela „Glasbena Matica“ pred forum javnosti. Da se ni ohladila navdušenost tekom trudopolnih priprav, da je marveč vedno bolj in bolj rasla in da je vztrajal posebno zbor polnoštevilno in neučasno pri delu, svedoči, da je bila ideja, koja je bila vsemu voditeljica, resnična in zdrava, vsega drameča in povzbujajoča.

Svest si je bil zbor „Glasbene Matice“, da prevzema veliko odgovornost napram celemu slovenskemu narodu, če hoče reprezentirati pred strogo tujino slovenski narod, predvajajoč njega pesem; prešinila je vsakega posameznika zavest o visokosti težke naloge, priboriti narodu pred širjim glasbenim svetom, če drugo ne, vsaj priznanje, da stoji tudi mali naš narod na kulturno visoki stopnji in da se goji tudi v Slovencih prava umetnosti. Zbirati je bilo meje proizvoditi domače glasbene literature, da se sestavi primeren program, ki bi predvedel tujini bisere slovenske produkcije in ki bi zajedno podal zboru priliko pokazati svojo zmožnost tako v voalknih kakor tudi v orkestralnih kompozicijah.

Znan je pač vsakemu srečno izbrani vzpored dunajskih koncertov; vsebuje proizvode velikana — rojaka Jakoba Gallia, narodne pesmi, bisere vokalne domače kompozicije Antona Foersterja in Ant. Nedvěda in orkestralne češke literature in pa Tedeum mojstra-skladatelja Dunajčana Ant. Brucknerja.

Visoka umetniška vrednost vseh posameznih točk vzbudila je opravljeno spoščano odobravanje tudi najstrožje kritike in pridobila je „Glasbene Matice“ neomejeno spoštovanje vseh glasbenikov. Z veseljem in trdno voljo lotil se je zbor studija hvaljene tega programa. Priznati je, da je dokazal zbor vzorno disciplino in resnost mišlenja, ker je vztrajal do zadnjega neomahljivo, prost vsakega lahkomisija, kot trden steber, kojemu sme društvo s ponosom in brez strahu zaupati. Znano je vsakemu visoko in neomejeno priznanje, kakoršno je naklonila dunajska kritika zboru in njega vzornemu vodji gosp. koncertnemu vodji Mateju Hubudu; priznanje to je bil zasluzeni sad trudoljubnega napora in idealne vneme za naprednjaštvo na glasbenem polju, ki je karakterističen znak zборa „Glasbene Matice“ in njegovega vodje.

Sprožila se je tudi misel, da naj nastopi zbor v dunajskih koncertih v narodni kranjski noši. No,

dano je bilo s tem zboru vprašanje, s kjer se je dolgo bayil. Končni izsledek je bil sklep, da nastopi zgorj ženski zbor v narodni noši. Jelo se je skrbeli za pridobitev zadostnega materijala; in kmalu bilo je zbrano potrebno število pristnih originalnih noš, kajih večina pohaja iz Blejskega in Kamniškega deloma tudi Škofjeloškega okraja; tudi Krakovo odprlo je radovoljno skrinje rodbinskih svojih znamenitosti. Bodti izročena tu vsem onim, ki so ljubeznivo postregli društvo ter mu posodili dragocene starine nekdanje narodne noše, prisrčna zahvala. Izrečena bodi zahvala pred vsem gospemu Juliji dr. Ferjančičevi in Tereziji dr. Jenkovi, ki sta žrtvovalo največ truda poizvedbi in preskrbitvi narodnih noš.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. aprila.

— (Tretji ponavljeni koncert „Glasbene Matice“) zadnji letosnje sezone, je včeraj sklenil s sijajnim vsestranskim uspehom vrsto znamenitih letosnjih koncertov, ki ostanejo z zlatimi črkami zabeležini v kroniki društva. V kratki dobi jenega meseca sedem koncertov (dvajti pripravljalni v Ljubljani, dva dunajska in trije ponavljalni v Ljubljani), in vsi tako izborni obiskani in izvedeni, to je nekaka „tour de force“, s kakoršno se do sedaj še ni moglo ponašati nobeno ljubljansko glasbeno društvo. Pripomniti je namreč, da je tudi pri obeh dunajskih koncertih bilo toliko ljubljanskih poslušalcev navzočih, kakor jih v prejšnjih letih marsikaterikrat niti doma ni bilo pri kakem ljubljanskem koncertu. Kakšno splošno zanimanje pa so povsod vzbujali ponavljalni koncerti, dokaz temu je bil tudi včerajšnji zadnji. Vsi prostori obsežne dvorane Sokolove so bili zopet zasedeni do zadnjega prostorčka, navdušenost občinstva za vse izvršujoče ista, kakor pri prejšnjih koncertih. Nadobudni solistinji gdenci. Miri Devčovi se je uročila krasna košarica cvetk in zlata narodnica. Po končanem koncertu so se zbrali pevke in pevci in nekateri prijatelji „Glasbene Matice“ v salonu pri Maliču, kjer se je govorilo nekoliko krepkih zdravie, moški zbor pa je zapel nekatere pesmice. Končuje svoje kratko poročilo, mislimo, da govorimo gotovo vsem prijateljem domače glasbe iz srca, ako izrečemo željo, naj nam dični mojster Hubad skoro pokloni drugo šestorico prekrasnih narodnih pesmi v isti divni harmonizaciji in izvršitvi, kakor je prva. Quod est in votis!

— („Glasbena Matica“) je zgradbo svojih dveh hiš v Gospodskih ulicah in v Vegovič ulicah konkurenčnim potem oddala stavbenemu mojstru gospodu Viljemu Treontu, kateri je predložil najcenejšo ponudbo. Zgradba obeh hiš, ki bodeta dvonadstropni, se začne takoj. Vse načrte je napravil odbornik „Glasbene Matice“ mestni inženier gosp. Ivan Sbrisaj.

— (Člani pevskega zebra „Glasbene Matice“) moškega in ženskega, se tem potom opozarjajo, da se bode v slučaju ugodnega vremena skupno slikanje vršilo jutri, v nedeljo, dne 19. t. m. točno ob 2 popoludne na dvořišču tukajšnjega gimnazialnega poslopja. Prosi se polnoštevilne in točne udeležbe.

— (Intendance slovenskega gledališča) nas je pooblastila izjaviti, da se gospodin Leščinski iz društvene blagajnice ni nikdar priredila nobena ovacija in noben „Blumenregen“. Ako je „Slovenčevemu“ poročevalcu to res kdo s častno besedo potrdil, naj ga imenuje.

— (Značilno.) Gospod dr. Ivan Šusteršič se je za-se in za svojo soprgo oglasil za pristop pri nemškem bicikliškem društvu v Ljubljani.

(Novi gimnazialni poslopji.) Staro gimnazialno poslopje je vsled potresa bilo tako poškodovano, da se more le deloma in le za silo rabiti. Izvedenci so izrekli, da bode k večjemu še tri leta porabno. Vlada je vsled tega primorana poskrbeti druga poslopja. Poslopje za višjo gimnazijo se bo zidalo na prostoru za Narodnim Domom in Koližem — kdaj, tega nihče ne ve, dasi je denar že dovoljen. Slovenska mała gimnazija, ki je sedaj nastanjena v hiši dra. Waldherrja, dobi, kakor čujemo, tudi svoje poslopje. Vlada je baje sklenila sezidati to novo poslopje na mestu sedanjega gimnazialnega poslopja. Najprej se podere trakt proti Mahrovi hiši in se sezida tam nov trakt za licealno knjižnico, potem pa se bodo zidali trakti za gimnazijo. poslopje bo tako prostorno, da bode dovolj prostora za popolno gimnazijo, kar se nam zdi prav umestno, zakaj prej ali slej se bo mala gimnazija gotovo razširila v popolno gimnazijo.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Po dolgem prestanku poročati nam je danes o nadaljevanju del v „Narodnem domu“. Električna razsvetjava je, izjemši veliko dvorano in stopnišče, že montirana. Stekleni strop nad stopniščem, kateri je slikal sobni slikar Strnad, je bil početkom pomladni dovršen in je pravi kras za stopnišče. Plešarska dela tvrdka Eberl pridno nadaljnje in je večji del vrat in oken že pleskan. Sobni slikar Staré je tako okusno dovršil spodnje gostilniške prostore, tvrdka Winter pa prične te dni s slikanjem dvoran v prvem nadstropju in stopnišča. Železna vrata na sprednji fašadi so bila minoli teden postavljena. Tudi znotraj je dobilo stopnišče od vseh stranij vrata, da bode mogoče za časa kurjave ves prostor topel ohraniti. Kakor čujemo, namerava se v razdelitvi prostorov neka premembra in najbrže se bode čitalniška kavarna preselila v sprednjo malo dvorano in stranska rizalita, ker so sedanji prostori vsled obilnega obiska skoraj že pretesni postali. S tem bi dobila čitalnica kavarniški lokal, ki se bode lahko primerjal z najlepšimi takimi prostori v velikih mestih. Na vrtu se dela, žal, letos še niso mogla pričeti, ker se prostor še rabi za razni stavbinski material. Upati je tudi, da dobimo v kratkem spretnega gostilničarja, katerega potrebo narodna družba od dne do dne bolj občuti.

— (Telovadba v novi Sokolovi telovadnici) se je začela — kakor se nam piše — prav lepo razvijati in se je nadajati, da bode zanimanje članov vedno bolj živahno postajalo. Posebno ugodno pričelo podajajo proste vaje, katere se vrše vsako sredo zvečer od 8—10 ure. Teh naj bi se v prvi vrsti udeleževali vsaj vsi oni člani, ki javno nastopajo v društveni obleki. A tudi drugim bodo te vaje gotovo ugajale, ako se jih začeno udeleževati. Ob jednem pa se ravno pri teh vajah podaja najlepša prilika, da se člani vspozavajo mej seboj.

— („Pedagogičkega društva“) občni zbor bode dne 26. aprila 1896 ob 9. uri dopoldne v mestni dvorani v Ljubljani.

— (Novo poštno poslopje.) Vsled ugodnega vremena in vzglednega vodstva in nadzorovanja delavcev napredujejo dela pri tej zgradbi nad vse urno. Streha s stolpi in nasadki je skoro že izjemno dovršena, zidovje pa se znotraj in zunaj ometava. O vseh svetih, če ne prej, bo zgradba dovršena do celia.

— (Napredek pri zgradbah.) Stavbinski mojster Val. Accetto je dovršil svojo jednonadstropno hišo do strešnega stola, na Krakovskem nasipu se gradí novo hišno poslopje krčmarice g. Bergantove in koplje temelj za novo hišo posestnice Ivane Kovač št. 4, na Poljanskem nasipu kopljejo temelj za novo Romovo hišo v novi črti.

— (Vrborejni nasadi.) Takajšnja ces. kr. obrtna strokovna šola je na onem svetu, katerega je mestna občina v ta namen odstopila in sicer mej mestno drevesnico in tirom južne železnice na pravila vrborejne nasade, ki obsegajo približno 14.000 vrbovih sadik, večinoma iz vrst salix viminalis, salix rubra, salix purpurea, salix amygdalina in salix caspica, poleg teh pa še za šolske demonstracije v posebnem oddelku 25 raznih drugih vrst. Nasadi so z žično mrežo obdani in bodo, ko sadike obzelene, vsekakor v olepšavo Tivolskemu sprehajališču.

— (Potres) Nocojšnjo noč ob dveh in 35 minut čutil se je v Ljubljani srednje močan s podzemljiskim grmenjem združeni sunek, ki je trajal kaki dve sekundi in ob katerem so zajecali zidovi in zaškripala vrata. Škode menda ni prouzočil nikake.

— (Opustitev kavarnarskega obrta) Vsled podiranja Frischeve hiše, katero se prične prihodnje dni, preneha dozdanja kavarna „Valvazor“. Nje lastnik se preseli iz Ljubljane, ker ne more dobiti primerenega lokala.

— (Tatvina.) Računskemu uradniku Francu Tavzesu bila je včeraj popoludne iz njegovega stanovanja ukradena zlata ura z verižico, vredna 45 gld. Kakor se je dognalo, prodal je dosedaj neznani tat verižico pri urarju Černetu v Gledaliških ulicah za 12 gld. ter se zvečer s sekundarnim vlakom odpeljal proti Celju.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 5. do 11. aprila kaže, da je bilo novorjenec 16 (= 26‰), umrlih 15 (= 24.44‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 4, za vnetjem so pilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi

boleznimi 8. Za infekcijoznimi bolezni so oboleni, in sicer: za ošpicami 2, za škarlatico 8, za vratico 7 oseb.

— (Rimski grobje v Šmarji.) Veliki teden so zravnali vrt gostilne Antona Škrjanca v Šmarji pod Ljubljano. Pri tem delu so našli šest žarnih grobov iz rimske dobe (II. stoletje); jedna žara je bila pokrita s ploščo. Večino posod so nevedni kopači razbili. Dobro ohranjene so izkopali tri steklene posode, velik novec cesarja Trajana in dve lončni svetilki, a še te so dali otrokom za igralo, da so jih razbili. Kako potreben je pač „Pouk, kako ravnati pri starinskih najdbah“, kateri se tiska sedaj na Dunaju tudi v slovenskem jeziku. Naj si ga omisli vsaka šola, vsak cerkev in občinski urad! — Pohvalno je omeniti gosp. Škrjanca, da je najdene stvari izročil na pristojno mesto.

— (Narodna čitalnica v Novem mestu) imela bode 25. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih svoj občni zbor. Na dnevnem redu je volitev novega predsednika, blagajnika in odstopivih odbornikov.

— (Dolenjsko pevsko društvo) priredi v soboto dne 18. aprila 1896 v prostorih „Narodnega doma“ v Novem mestu pomladanski koncert. I. Vsgored: 1. Hladnik Ig.: „Bleškemu jezeru“. Mešan zbor. 2. Mozart W. A.: Dvospesiv iz opere „Titus“ za sopran in bariton s spremeljanjem na glasovirju. Pojeta gospica Milka Dolenc in gospod Metod Dolenc. Spremlja gospod pevovodja. 3. Weber K. M.: „Cavatina“ iz opere „Carostrelec“. Poje gospica Milka Dolenc. Spremlja gospod pevovodja. 4. Volarč H.: „Divja rožica“. Dvoglascni ženski zbor. Spremlja na glasovirju gospod Metod Dolenc. 5. Hubad M.: „Slovenske narodne pesmi“: a) Je pa davi slanca pala b) Prišla je miška c) Luna sije d) Bratci veseli vsi e) Ljub'ca povej, povej f) Škrjanček poje, žvrgoli. 6. Haydn I.: „Nebesje oznanja mogočnost božjo“. Mešan zbor iz oratorija „Stvarjenje“. Spremljata na glasovirju gospa Marija Pintar in gosp. Metod Dolenc. II. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— (Preiskavanje podzemskih votlin in požiralnikov.) V političnem okraju kočevskem, zlasti v ribniški in dobrevolski dolini, odredila je deželna vlada raziskavanja podzemskih jam in kotlin in se bodo ta dela izvrševala po nadzorovalnem komisarju g. Puticku tekom leta 1896.

— (Vodovod v Kočevju.) Pričetkom tega meseca pričela so se v Kočevji po deželnu inženirju gosp. Wiku začetna dela za napeljavno odotnega vodovoda, ki bodo trajala še kake 3 tedne, za tem pa se prične s kopanjem in drugimi pripravami. Kakor znano, dobi Kočevje za ta vodovod tudi od dežele izdaten prispevek.

— (Iz Rovt) nad Logatcem, 17. aprila: Gledé gradnje ceste Rovte-Žiri vam imam poročati, da se nadaljevanje del letos po prisiljencih ne bo vršilo, nego je treba počakati, da odloči o tej zadevi potrebno deželni odbor, ki ima vso stvar sedaj v rokah. Naša šola se bode — kakor znatenja kažejo — v bližnji bodočnosti vendarle razširila. Gospa Vilharjeva, veleposestnica s Kalca darovala je v te svrhe prispevek 250 gld., za kar je boli izrečena presrčna zahvala. Domačim občinarjem pa bi bilo priporočiti malo več pozrtovovalnosti tako za šolsko kakor za župnijska poslopja, kajti če so ta vsled potresa in starosti tako razdrapana in razbita, da si mora užitkar vsled nujnosti in sile iz lastnega žepa poprave oskrbeti ter do 100 centov zgnitega sena na gnojišče vreči in v vlažnih in nezdravih lokalih prebivati, je to kričeca hiba, ki se mora radikalno odpraviti. Drugo pot še kaj!

— (Tržiška železnica.) Gospod S. Rieger v Tržiču je izdal te dni brošurico „Die Bestrebungen zur Erlangung einer Bahn nach Neumarkt in Oberkrain“, v kateri se obširno in temeljito pojasnjujejo vsa dosedanja žal, da še vedno neuspešna prizadevanja, pridobiti Tržiču železnico. V brošuri je zbran ves material in povedani so tudi vsi koraki, kateri so se storili tudi v najnovejšem času v to svrhu.

— (Promocija) Doktorjem prava promoviran bo v četrtek 23. t. m. na vseučilišči v Gadci na rojak g. Ivo Šubelj, c. kr. dež. vlad. konceptni praktikant na Koroskem, rodom iz Kamnika.

— (Premeščenja.) Notar v Brežicah g. dr. Fran Firbas je premeščen v Maribor, notar v Rogatu g. Kazimir Bratkovč v Brežice in notar v Tržiču g. Franc Strafella v Rogatcu.

— (Trgovsko in obrtno podporno društvo.) Iz Gorice se nam piše: Uzrok, da so Lahi še vedno gospodarji v naši deželi in da nas Slovence v Gorici tako nezaslišano teptajo in preganajo, je to, da smo vezani nanje malone v vseh gospodarskih rečeh. Goriški Slovenci žive tukajšnje Lahe. Ves slovenski del krovovine gravituje — izjemši del sežanskega okraja — v Gorico. Tu kupujejo naši ljudje vse, česar ne pridelajo doma. Goriškim Lahom, ki imajo skoro vso trgovino in obrtnost v rokah, se godi prav dobro. Slovenci jih redimo in sicer prav dobro; v zahvalo pa nas tlačijo in davijo, dasi bi še suhe polente ne mogli otepavati, da ne dobe od nas zaslužka. Že davno so goriški rodoljubi izprevideli, da se razmere ne premene, dokler ne postavimo naših

Lahov na suho, dokler jim ne zapremo vira lepih dohodkov. Goriški Slovenci so zavedni. Tudi v najzadnji vasi vede ljudje, da morajo podpirati samo domačine, da morajo, kar potrebujejo, kupovati samo pri slovenskih trgovcih in obrtnikih. A kaj, ko jih ni. Slovenec mora kupovati od Laha, mora mu nositi svoj denar, ker nedostaje slovenskih trgovcev in obrtnikov. Da se pride temu v okom in da se pospeši naravni proces, kateri podeli zdaj še na pol laški Gorici slovensko lice, je treba privabiti v mesto slovenskih trgovcev in obrtnikov in v to svrhu se snuje tod „Trgovska in obrtno podporno društvo“. Ta zadruga bodo imela namen, ustavljati v Gorici nove trgovske in obrtne firme in podpirati z denarjem in moralno slovenske trgovce in obrtnike, kateri bi se tu naselili, zlasti take, kateri bi se bavili s streko, za kojo nimamo nobenega domačina. Nujno potrebno bi bilo, da se naseli tu kak trgovec z blagom na meter, z manufakturnim blagom in tkaninami, nadalje bi potrebovali trgovca z norimberškim blagom in posebno engrosista s kolonialnim blagom. Laški trgovci s kolonialnim blagom delajo velikanske kupčije in zasluzijo tisočake, kateri bi lahko ostali v slovenskih rokah. Tudi za nekatere obrete nimamo svojih ljudij. Tu ni nobenega slovenskega urarja, nobenega slovenskega zlatarja, niti brivca ni slovenskega, dasi bi vsi ti obrtniki in trgovci, ako bi nastavljali poštene cene in pošteno blago prodajali, izvrstno izhajali in imeli najlepšo prihodnjost. Opozarjam tiste kranjske trgovce in obrtnike, ki se mislijo etablirati, naj si ogledajo Gorico. Tu jih čaka lep zasluzek, če so poštene in delavni, lepši nego doma, kjer se jim bode brez pomoči boriti s konkurenco domačinov, dočim jih bodo ta res narod krepko in solidarno podpiral v konkurenči s tuji. Večji slovenski trgovci kranjski bi lahko v Gorici napravili filialke in tako koristili sebi in naši narodni stvari. Kdor bi se hotel naseliti v Gorici, se sme zanašati na zavednost goriških Slovencev v mestu in na deželi in sme računati na materialno in moralno podporo novega društva. Naj bi kranjski trgovci in obrtniki ne zamudili te lepe prilike. Kdor želi kakih bližnjih informacij, naj se obrne na novo društvo, katero mu drage volje posreže.

* (57 let v kaznilnici) V graški kaznilnici je umrl zaradi ponarejanja bankovce obsojeni Jakob Ramelhofor, star 82 let. Bil je najstarejši kaznjenc in prebil 57 let svojega življenja v zaporu.

* (Zgorela) je te dni v Pragi mlada soproga nekega rokovičarja. Pri snaženju rokovic je zapazila, da nima več v redu svojih kodrcov na čelu. Uigala je spiritno svetilko in si začela lase kodrati. Ker pa je imela oblečene od bencina mokre rokvice, so se te unele in od njih lasje. Žena je vsa zbegana drvila sem in tam, vsled česar se je unela tudi nje oblika. Opekla se je tako, da je kmalu potem umrla.

* (V blaznosti) je zidar Martin Chenc v Blizni na Galškem napadel s sekiro svojo tačo in jo ubil, potem je svoje tri otroke pobil in se lotil svoje žene ter jo nevarao ranil.

Slovenci in Slovenke! ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Sl. posojilnica v Vitanji 10 gld. za velikovsko šolo z obljubo, da kmalu postane pokroviteljica; sl. posojilnica v Marensbergu 10 gld.; rodoljubi v Kočevju 8 gld.; gosp. Kaučič v Žalcu 17 gld., katere je nabral v Roblekovem gospodarskem povodom pogreba nepozabljivega Hauserbichlerja; gosp. Božidar Dedič 9 gld., kot darilo mladega kmetijskega bračnega društva v Bočni; slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani po g. Jos. Nolliju 374 gld. 59 kr., kot nabrek od 1. januvarja do 31. marca 1896. — Bog povrni vsem rodoljubnim darovalcem in nabiralcem! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Jelica Čadež v Poljanah pri Škofji Loki 12 krov 40 v in., nabrane v g. Vidmarjevi gospodarski v nabiralku — G. Vinko Ježovnik, župan v Velenji 10 krov, nabranih po Velenjskih rodoljubih namestu venca na krsto g. Janeza Hauserbichlerja v Žalcu. — G. Josip Tičar, stud. med. na Dunaju 3 krovne, nabrane v družbici Slovenjanov pri Cipfu. — Skupaj 25 krov 40 v in. — Živelji rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Zahvala. Slavno vodstvo „Družbe sv. Mohorja v Celovcu“ je blagoizvolilo šolarski knjižnici na jednorazredni podružnični šoli v Ojstrici darovati precejšnje število knjig. Za to velečuno darilo se zahvaljujeta podpisanci v imenu šolske mladine. Bog plati! Sv. Jurij ob Taboru, dan 12. aprila 1896. G. Zupančič, načelnik kraja. Šol. sveta. Ognješlav Šijanec, razredni učitelj.

Dalje v prilogi.

Književnost.

— „Slovenski Svet“ ima v št. 11 naslednjo vsebino: Velikonemčija pa avstrijski Slovani; Nárti Moltkejevi; Iz državnega zborna; Iz Hrvatske; Sova; Iz Krčevinskih potočnic; Poslovici; Literarna pisma; Naši knjžni grehi; Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, Enketa o ženskih delih; Ruske drobtinice; Razgled po slovanskem svetu; Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“ ima v št. 7. naslednjo vsebino: Dan vstajenja; V preudarek; Več udov; Pedagoško društvo v Ljubljano! Fr. Orožen: Ustavoznanstvo; J. Ravnikar: Martin in Jera; Listek; Naši dopisi; Vestnik; Uradni razpisi učiteljskih služeb. — V številki 8: Vabilo k občnemu zboru Pedagoškega društva v Ljubljani; J. Ljukar: H-nrik Pestalozzi; Fr. Orožen: Ustavoznanstvo; J. Ravnikar: Martin in Jera; Drd. Iv. Boršnik: K-šol ki higijeni; E. Gangl: Narodopisna češko-slovenska razstava v Pragi l. 1895.; Književnost; Naši dopisi; Vestnik.

— „Popotnik“ ima v št. 7. naslednjo vsebino: Poziv; H. Schreiner: Samodelavnost učencev pri pouku; L. Lavtar: Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli; Pedagoško društvo v Ljubljani; I. Družovič: O nervoznosti; Zborovanje odpolancev štajerske učiteljske zaveze v Gradcu; Slovstvo; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti. — „Kmetovalec“ ima v št. 7. sledede vsebino: Najcenejša in najhitrejša obnovitev opustoshenih vinogradov; Poskusi s sladkorno peso l. 1895; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Bizojavilke.

Dunaj 18. aprila. Danes je na Dunaji živahno gibanje. Zanimanje za izvolitev župana je bilo velikansko, zlasti, ker se je raznesla govorica, da se občinski svet zopet takoj razpusti, če bi bil voljen dr. Lueger. Pri volitvi je bil dr. Lueger s 96 glasovi proti 42 glasom voljen županom in sicer že četrtikrat. Lueger je izjavil, da vzprejme volitev. V svojem ogovoru je apostrofiral vlado, naj spoštuje voljo prebivalstva, katera volja se je pokazala pri volitvah. Da je protisemitska stranka danes njega volila, je posledica sedaj vladajočih razmer. Vednim poskusom ogerske vlade, razširiti svoj upliv in se vtikati v avstrijske notranje zadeve, naj se vlada upre, tembolj ker vidi, da se temu prebivalstvo upira z vso odločnostjo. Vprašanje o potrditvi ali nepotrditvi dr. Luegerja ni borba mej Luegerjem in Badenijem, nego borba za osvobojenje kristijanskega prebivalstva, za svobodo in neodvisnost Avstrije. Protisemitje so Luegerju burno pritrjevali in mu pripredali velike ovacije, dočim so se mu levicarji rogali. Po seji občinskega sveta bile so na ulici, kjer se je zbral na tisoče ljudij, velike demonstracije za Luegerja.

Dunaj 18. aprila. Poslanska zbornica začne v ponedeljek razpravo o volilni reformi. Dasi se je oglasilo mnogo govornikov, upajo vladni krogi, da bude debata dosti mirna in kratka.

Dunaj 18. aprila. Ket bodoči vojni minister namestu Krieghamerja se imenuje podmaršal Hold, svoj čas sekcijski šef v vojnem ministerstvu.

Dunaj 18. aprila. Vrača se iz Peterburga se ustavi bolgarski knez pač v Berolinu, nameravani prihod na Dunaj pa se je opustil, ker je avstrijsko-bolgarsko razmerje zelo neprijazno.

Budimpešta 18. aprila. Finančni minister Lukacs je v poslanski zbornici glede avstro-egerske pogodbe povedal, da se je mej avstrijsko in ogersko vlado že skoro glede vseh vprašanj doseglo porazumlenje.

Rim 18. aprila. Ministerski predsednik Rudini in minister Biin sta glede poročili, da je laška vojska pri Adigratu premagala Abesince, izjavila, da so ta poročila povsem neosnovana, ker Baldisserra še sploh do Adigrata ni prišel.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Šmariji pri Jelšah je v tretem upravnem letu dosegla tako lep uspeh in napredek. Prometa je bilo v tem letu 59 462 gld. 54 kr., torej več kakor v drugem upravnem letu za 27.747 gld. 45 kr., ali več nego skupno v prvem in drugem upravnem letu za 4355 gld. 85 kr. Pribistlo je v letu 1895. novih zadružnikov 80, od teh so vplačali 8 zadružnikov glavne deleže 75 gld. in 77 zadružnikov opravilnih deležev 468 gld., in doplatalo 8 zadružnikov opravilnih deležev 41 gld.

torej se je vplačalo v letu 1895. deležev 584 gld., izstopili so 4 zadružniki in so vzdignili opravilnih deležev 25 gld., število zadružnikov se je torej pomožilo za 76 in vplačanih deležev za 559 gld., stanje koncem leta 1894. je bilo 172 zadružnikov in deležev 1355 gld., od teh je imelo 18 zadružnikov vplačanih glavnih deležev 450 gld., in 154 zadružnikov vplačanih opravilnih deležev 903 gld., torej je bilo koncem leta 1895. zadružnikov 248 in vplačanih deležev 1914 gld. V letu 1895. je prosilo 194 strank za posojilo, načelstvo je dovolilo 105 strankam posojil v znesku 15.636 gld., vrnilo pa je 166 zadružnikov 1926 gld. 18 kr., torej se je več izposodilo 13.709 gld. 82 kr., stanje posojil koncem l. 1894. je bilo 16438 gld. 50 kr. Stanje vseh posojil koncem leta 1895. d. nih 220 zadružnikom je 30.148 gld. 32 kr. Hranilnih vlog se je leta 1895. vložilo 176krat in sicer je novih vložnikov oziroma izdanih knjižec 42 in v istih naloženih zneseck 15.015 gld. 27 kr., na že obstoječe knjižce doložena svota 8928 gld. 45 kr., 23.943 gld. 72 kr., vzdignilo se je in sicer popolnoma 26krat in deloma 31krat 11.720 gld. 37 kr., torej se je več vložilo za 12.223 gld. 35 kr., stanje hranilnih vlog koncem leta 1894. je bilo 16.480 gld. 16 kr., kapitalizovane obresti za l. 1895. znašajo 780 gld. 17 kr., torej je stanje hranilnih vlog koncem 1895. leta 29.483 gld. 68 kr. Dr. Hugo Kartin, odvetniški kandidat in hišni posestnik, ustanovnik zadruge in član načelstva, je volil v svoji oporoki h. št. 23 v trgu Šmarje z vsemi gospodarskimi poslopij, „Hranilnici in poseljunci v Šmarji“, katera je prevzela po zapuščinski obravnavi za vrednost po centivti 3500 gld. Čisti dobiček leta 1895. znaša 334 gld. 83 kr., in se doda vsled sklepa letošnjega občnega zborna posebni rezervi (skladu) za zgube. Donesek posebni rezervi za leto 1895. znaša 63 gld. 33 kr., posebna rezerva prejšnjih let znaša 349 gld. 79 kr., 413 gld. 12 kr., torej je stanje posebne rezerve (sklada) koncem 1895 leta 747 gld. 95 kr. Stanje splošne rezerve (sklada) koncem leta 1894. je bilo 342 gld., vstopnina leta 1895. znaša 160 gld., torej je stanje splošne rezerve (sklada) koncem leta 1895. 502 gld. Oba rezervna fonda (sklada) torej znašata skupaj 1249 gld. 95 kr.

— Dražbeni razglas. C. in kr. artlerjsko skladische v Olomouci bo dne 12. maja 1896 ob 9. ure dopoldne naprej na dražbo ustremenim in pismenim potom prodajalo raznovrstno kovinsko, usnjene in papirnato blago, potem preje, pletenine in razno vrvarsko blago. Zaznamek prodajnega blaga in dražbeni pogoji se lahko pogledajo v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

— C. kr. trgovsko ministerstvo javlja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je knežje bulgarsko vojno ministerstvo na 23. april t. l., 10 uro dopoldne razpisalo ponudbeno obravnavo za dobavo lečil, lekarinskih potrebščin in obveznega blaga, ki se potrebujejo za sanitetna skladische pehotnih divizij. Superlicitacija bo na dan po obravnavi. Kavcija znaša 5%, oferirane vrednosti. Dobaviti se ima v 3 mesecih. Zaznamek blaga se je dospadal c. kr. trgovskemu muzeju na Dunaju.

Poslano.*)

Gospodu Vinku Dobrinu v Kamniku.

Dolgo časa se nismo zmenili za Vaša „Kamniška pisma“, s katerimi sleparite „Edinstvo“. Ker je odlični narodni značaj našega mesta svetu dobro znan, ni se nam zdelo vredno, braniti njega čast pred Vašimi napadi. Vaše XVI. Kamniško pismo, pa je tako nesramno, da Vas moramo zavrniti. Vi, plačani dopisnik dunajskega nemško-liberalnega časopisa, se drznate nam čitati germanizovanje! Vi obsojate na smrt našo čitalnico, ki je jedna najstarejših in najbolj delavnih na Slovenskem! Saj je znano, da ste čitalnice največji nasprotnik, od kar na zadnjem občnem zboru niste bili več izvoljeni odbornikom. Sedaj bi radi uničili društvo, ki s svojimi 78 udi stoji krepkejše kot kedaj poprej. „Sobaka lajet, veter gonit!“ Kot napad na čitalnico, osebno je tudi drezanje v podružnice sv. Cirila in Metoda in slovenskega planinskega društva. Ako se hočete prepričati o njih delovanji, pride v nedeljo 19. t. m. v Čitalnico, ko podružnici priredita društvo na korist veselico. Ce druzega ne, zanimala Vas bo, če se ne motimo, vsaj 1. točka! Skrajno podel je Vaš napad na gospodinjino, sedanjem gospo, katera si je za svojega bivanja v Kamniku za družbo sv. Cirila in Metoda pridobilaj največ zaslug. Sploh pa je Vaše pismo tako polno neresnic, da je je mogel pisati le človek Vaše vrste. Obžalujemo „Edinstvo“, da Vam je sedla na limanice in vkljub merodajnim opominom, še vedno sprejema Vaše vrto glave dopise.

V Kamniku, 17. aprila 1896.

Več Kamničanov.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Uredništvu „Delavca“ na Dunaji!

V številki 9. Vašega lista z dne 20. p. m. očitate našemu župniku g. L. Bergantu odernštvo in opisujete, kako je neusluženo z lastno roko pobral nekemu rečežu zadnje krajezarje iz žepa za pogreb njegove žene.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Resnici na ljubo bodi povedano, da tukaj ne ve nihče o tem dogodku, pač pa vemo nasprotno, da je naš častiti gospod župnik že dostikrat kršansko usmiljenost proti režežem dejansko izkačal in da je on sploh mož, s katerim v cerkevih, kakor tudi v posvetnih zadevah prav lahko shajamo.

Pozivljamo toraj uredništvo „Delavca“, da naznani ime onega nesrečneža, kateremu se je opisano prigodilo, drugače je smatrati njegovo poročilo zlobnimi obrekovanjem, ki nam ob jednem kaže, koliko verodostojnosti gre sploh temu listu. (2280)

Občinski odbor Dolenji Logaški

dne 15. aprila 1896.

Ivan Siherl. Josip Smole. Adolf Mulley. Martin Petrič. Tomo Tollazzi. Fran Majdič. Anton De Gleria. Fran Grdadovnik. Fran Kobal. Ivan Mihevc. Josip Gostiša. Ivan Modic.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dala tako mnogostansko porabiti, nego „Moll ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utrušnječe, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upriva na mišice in žive kreplino in je zato reje dobro, da se priliva kopelin. Steklonica 90 kr. Po poštnem povzetju posilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756-5)

Da se perilo hitro raztrga, temu je največ krivo milo. Ali naredi perilo po svoji vsebini razjedajočih tvorih prhlo ali pa ima malo tvarin, ki odjemajo nesnago. V poslednjem slučaju se jemljo na pomoč soda, kremnev kalinatron in jednake, perilo niučnječe snovi, ali pa se mora krepko drgniti, kar je tudi kvarno in vrhu tega se malo pomaga, ker se z močnim drgnjenjem nesnaga bolj notri spravi nego pa vna.

Dobre milo ne sme imeti razjedajočih tvarin in nesnago edločiti tako, da se da odpraviti s pravlahnim drgnjenjem. V tej zadevi sta nedosežni Schichtovo patentno mitlo z znamko 1. bud in Schichtovo mitlo z znamko 1. bud in Schichtovo mitlo z znamko 1. bud. Prvo je najboljše kajlijevo mitlo, drugo najbolje jedrno mitlo. Oba mila sta povsod naprodaj. (2215-2)

Še nadaljnega lista.

Izvršilni akt eksekutivne dražbe: Josipa Kastelica posestvo v Kosezah, cenjeno 780 gld., dne 20. aprila in 22. maja v Ilirske Bistrici.

Martina Javornika posestvo v Jerovi vasi, cenjeno 834 gld. in Ante Gregorčič posestvo v Psati, cenjeno 1561 gld., oba dne 20. aprila in 23. maja v Ljubljani.

Janeza Štefančiča posestvo v Znanovcu, cenjeno 4676 gld. 30 kr., dne 21. aprila in 22. maja v Kostanjevici.

Katarine Gaber zemljišča v Škofji Loki, cenjena 2947 gld., dne 23. aprila in 21. maja v Škofji Loki.

Jankota Predoviča posestvo v Hrastu, cenjeno 1570 gld., dne 23. aprila in 23. maja v Metliki.

Umrli so v Ljubljani:

14. aprila: Antonija Bitenc, dñinarjeva hči, 11 mesecev, Sv. Petra nasip št. 51, plučnica. — Ana Mašek, uradnega službe hči, 7 dni, Resljeva cesta baraka II., življenska slabost.

15. aprila: Ivanka Ambrož, dñinarjeva hči, 8 let, Truberjeve ulice št. 1, davica. — Henrika Moos, zasebnica, 73 let, Cesta na Rožnik, Paralysis pulm. — Apolonija Högl, gostja, 79 let, Sv. Petra cesta št. 13, ostarelost.

16. aprila: Jernej Jeršin, čuvaj, 67 let, Strmi pot št. 4, plučnica.

Meteorologično poročilo.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
17.	9. zvečer	7394	60	sl. jvzh.	del. jasno	
18.	7. zjutraj	7400	24	sl. vzhod	soporno oblačno	0.0
*	2. popol.	7391	13.0	sr. svzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 6.8°, za 3.7 pod normalom.

Dunajska borza

dne 18 aprila 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.

</

Izvirališče: Giesshübler Slatina.
Zdravilišče postaja. Zdravilišče in vodo-
zdravilnica pri Karlovičih varih.
Prospekti zastavljeni in franko.

Priporoča se, paziti na to zna-
menje, užgano v probek, in na
etiketo z rudečim orlom, ker se
jako pogostoma prodajajo pon-
aredbe (1628-3)

Mattonijeva Giesshübler slatina.

Najlažje prebavljiva izmej vseh arseno- in železo-
držecih mineralnih vod.

HENRIK MATTONI
Tuchlauben 14—16 DUNAJ Maximilianstrasse 5
Wildprethmarkt 5. (2266-1)
Karloviani, Franzensbad. — Mattoni in Wille, Budimpešta.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst,
ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk.
— Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstaben-
Gesellschaft Adler & Comp. Budapest“. 1927-19)

Ustanovljena 1. 1874.

Vse zlomljeno

steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano
v Lübecku jedno premovano

Plüss - Staufer - lepilo.

Samo pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri
Franu Kollmann-u. (1652-9)

Bubenska tovarna za stroje železna in kovinska livarna

Berthold Kraus
Dunaj, 3/2 Löwengasse 3

Spretni solidni zastopniki v pokrajinal
se isčejo. (1855-6)

Hotel „pri Slonu“.

V soboto dne 18. in v nedeljo dne 19. aprila t.l.

„Večer v deželi sanj“

Fantastična demonstracija slavnega iluzionista in prestidigitaterja
Georga Hartmana.

Vspored. I. Čudovit zlat, srebra in bankovni dež. 2. Misterijožna kavina kuhinja.
3. Sprememba goloba in šopeka. 4. Perzijska peskovna vaja. 5. Skriveno stolne naravine
moči. 6. Slavnost zastav vseh narodov. II. 7. Potuječe rute. (Velika ročna vaja. 8. Zajiji
lov v salonu. 9. Priljubljene igre Sultana Johorskega. 10. Čudovite spremembe s črnim, 11. Čudovite spremembe s črnim, 12. Viseči vrtovi kraljev Semiramis.
vodo v jajcem. 11. Seance spiritistique. 12. Viseči vrtovi kraljev Semiramis.

Tavirno! — Senzorjevska Iluzija. (2267)

Pri vseki predstavi spremenjen vspored.

Vstopnina 40 kr.

150 centov sena je na prodaj.

Več se izvē v Gruberjevih ulicah št. 1. (2263-2)

C kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

v voznem redu od 1. oktobra 1895

Zastopanje enotnosti prihajajočih in edinstvenih cest označeni so v

predmetom oznakom.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. urti 6 min. po noči cesni viak v Trbiš, Pontabel, Beljak, O-

lovec, Frančenštate, Ljubno, Ščes Salzthal v Anseze, Ischli, Grun-

den, Solnograd, Blejs, Lino, Budjevice, Plana, Marijine varve, Hob

Karlovi varve, Frančeve varve, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten

Ob 12. urti 10 min. ajtovan mešani viak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 12. urti 10 min. ajtovan mešani viak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-

lovec, Frančenštate, Ljubno, Drusa, Ščes Salzthal v Solnograd, Dunaj

via Amstetten.

Ob 12. urti 15 min. popoludne mešani viak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. urti 16 min. popoludne mešani viak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-

lovec, Ljubno, Ščes Salzthal, Dunaj.

Ob 12. urti 17 min. popoludne cesni viak v Trbiš, Beljak, Olovec, Ljubno,

Ščes Salzthal v Solnograd, Leud-Gastein, Zella na Jezeru, Inomost,

Bregen, Curb, Genove, Paris, Steyr, Lino, Grunoden, Ischli, Budje-

vice, Plana, Marijine varve, Hob, Frančeve varve, Karlovi varve

Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. urti 18 min. včeraj mešani viak v Kočevje, Novo mesto.

Razen tega ob nedeljah in praznikih ob 5. urti 26 minuti popoludne

cesni viak v Lence-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. urti 55 min. ajtovan cesni viak s Danjave via Amstetten, Lip-

skoga Praga, Frančevi varve, Karlovi varve, Hob, Marijine varve,

Plana, Budjevice, Solnograd, Lino, Steyr, Grunoden, Ischli, Aus-

zen, Ljubno, Olovec, Beljaka, Frančenštate, Trbiš.

Ob 5. urti 10 min. ajtovan mešani viak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 12. urti 55 min. dopoludne cesni viak Dunaj via Amstetten,

Lipskoga Praga, Frančevi varve, Karlovi varve, Hob, Marijine

varve, Plana, Budjevice, Solnograd, Lino, Steyr, Paris, Geneve,

Curb, Bregen, Inomost, Zella na Jezeru, Leud-Gastein, Ljubna,

Coloven, Pontabla, Trbiš.

Ob 22. urti 35 min. popoludne mešani viak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 22. urti 35 min. popoludne cesni viak v Dunaju, Ljubna, Ščes Salzthal,

Beljaka, Olovec, Frančenštate, Pontabla, Trbiš.

Ob 22. urti 35 min. včeraj mešani viak v Dunaju preko Aristotenna in

Ljubnega, Beljaka, Olovec, Pontabla, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. urti 12 min. ajtovan v Kamnik.

Ob 12. urti 15 min. popoludne :

Ob 12. urti 15 min. včeraj :

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 5. urti 55 min. ajtovan in Kamnik.

Ob 12. urti 15 min. dopoludne :

Ob 12. urti 15 min. včeraj :

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

izde nujno: pet hišin za Ljubljano, na Gorenjsko, v
Puji in Bosno; več navadnih in flajnih kuharje
za tukaj in drugod; štiri natakarje na račun za
tukaj in drugod; več pestanj in deklet za razna
delna itd. itd. (2278)

Lepa soba

z oknom na ulico in s posebnim uhodom se odda
s 15. majnikom t. l. — Več se izvē pri uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. (1275-1)

Prodaja se

v fužini za sekirne kovače
1½ ognja.

Več se pozvē pri g. Antoniju Jamar v Škofiji
Loki. (2224-3)

Učenca

vzprejmam v trgovino manufakturnega in mešanega
blaga.

(2226-3) Fran Replč v Ajdovščini.

Moderci

izvrstne facone, najboljši izdelek

(2220-2) najeceneje pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Na prodaj je

hiša z vrtom

na Glincah, pri Tržaški cesti št. 14.

Proda jo iz proste roke Fortunat Capuder;
več se izvē tam ali pa pri upravništvu „Slov. Nar.“

Na najnovejši in najboljši način

umetne (1504-44)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje

zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Prodaja se:

I. Pod najugodnejšimi pogoji hiša na najbolj pro-
metnem prostoru v Ljubljani, v kateri se nahaja zelo
obiskana gostilna z ostajališčem in dobro najemčino.

II. Lepa hiša sredi mesta, z dobro obiskano go-
stilno ter obrtno vred, je zaradi nastalih okolščin vsed
bolezni na prodaj.

III. Hiša z dobro restavracijo, ¼ ure zunaj
Ljubljane, poleg železnce in lastno postajo, najbolj priljub-
ljen zletni kraj, z okoli 10 oralov zemlje, se pod najugod-
nejšimi plačilnimi pogoji odda.

Več pozvē se v zavodu za posredovanje pri
prodajah posestev g. A. Kalš-a, na Prešernovem
trgu, v Ljubljani. (2189-3)

Hotel „pri Slonu“.

V soboto dne 18. in v nedeljo dne 19. aprila t.l.

„Večer v deželi sanj“

Fantastična demonstracija slavnega iluzionista in prestidigitaterja

Georga Hartmana.

Vspored. I. Čudovit zlat, srebra in bankovni dež. 2. Misterijožna kavina kuhinja.
3. Sprememba goloba in šopeka. 4. Perzijska peskovna vaja. 5. Skriveno stolne naravine
moči. 6. Slavnost zastav vseh narodov. II. 7. Potuječe rute. (Velika ročna vaja. 8. Zajiji
lov v salonu. 9. Priljubljene igre Sultana Johorskega. 10. Čudovite spremembe s črnim, 11. Seance spiritistique. 12. Viseči vrtovi kraljev Semiramis.
vodo v jajcem. 11. Seance spiritistique. 12. Viseči vrtovi kraljev Semiramis.

Tavirno! — Senzorjevska Iluzija. (2267)

Pri vseki predstavi spremenjen vspored.

Samodnevno dvo predstavi.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši f. čoni
in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladu.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom
se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven
spadajoča predmete, kakor sabije, meče, klebuke za parado itd. (2191

Dva pomočnika in dva učenca

vzprejme takoj

Jakob Serša

(2271—1)

kolarski mojster v Dobu pri Ljubljani.

Hiša

na deželi, z več let obstoječo, dobro obiskovano gostilno, kateri pripada več oral zemlje, oddaja se v najem. — Kje? poizvē se pri F. Kosmač-u v Ljubljani, Travniške ulice št. 6. (2276—1)

Zarezna strešna opeka, prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike s stroji delana strešna opeka je za znižane cene

vedno na prodaj

v tovarni (2268—1)

Knez & Supančič
Ljubljana.

Podpisane si usoja pipočati svoje, na podlagi večne bolnišnice prakse izgotovljene (2047—3)

pasove za kilove
in se bode potrudil, da pri vseh, po meri naročenih obvezah in aparatu popolnoma ustreže individuelnim zahtevam. Pohvaliti se sme že zdaj z najboljšimi zdravniškimi priporočili.

Z velespoštovanjem

K. Piotrowski

dobavitelj za razne bolnišnice in zavode, član univerzalnega društva za tehnične pripomočke za zdravstveno vednost itd.

Ljubljana,
Poljanski nasip 48.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(2197—2) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**

Vsek dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Resnica.

Občno je pripoznano, da se imajo sedanje dame zahvaliti za ono mično kožno barvo in ono zamoklo in aristokratsko polt, ki je jedino znamenje prave lepote, Pompadurini pasti. Vedno čista, nikoli raskasta ali razpokana koža, obraz in roke, proste ogerev, mehurjev, ozebinskikh in vrčinskih peg, vsi te prednosti se vedno dosežejo, ako se za toaleto rabi pristno Pompadourino pasto, Foudre Pompadourino in Rix-ovo milo. — Ta higijenične parfumske predmete često priporočajo zdravnik. III. (2119—2)

Da se izogne ponaredbam, prepričaj se, ako ima vsak flakon tudi podpis **dra. Rix-a, Dunaj II., Praterstrasse 16, Rix-Hof.**

J. Klauer-jev

kemično-čisti higijenični kranjski

likér iz planinskih zelišč

vpliva v visoki meri osveževalno in oživajoč, če se kdo neugodno, slabo in neveselno počuti, pospešuje prebavljenje in se priporoča kot vsakdanja dijetetična piča.

Zajamčeno čisti izvleček je in se ne sme primerjati z nobenim likerjem, ker dobrodejno in zdravilno upliva ter vse druge prekaša.

Ta jedini domači proizvod te vrste bi se moral povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.

Pristnega prodaja (1870—47)

J. Klauer v Ljubljani.
Zakonito zavarovan.

3 sodi cvička

se prav po ceni prodajo.

Več se izvē v upravnitvu „Slov. Nar.“ (2262—2)

Vzprejmem takoj ali s 1. majnikom t. l.

odvetniškega uradnika

s spretno pisavo, izvežbanega v navadnih pisarniških poslih. Plača po zmožnosti od 35—50 gld.

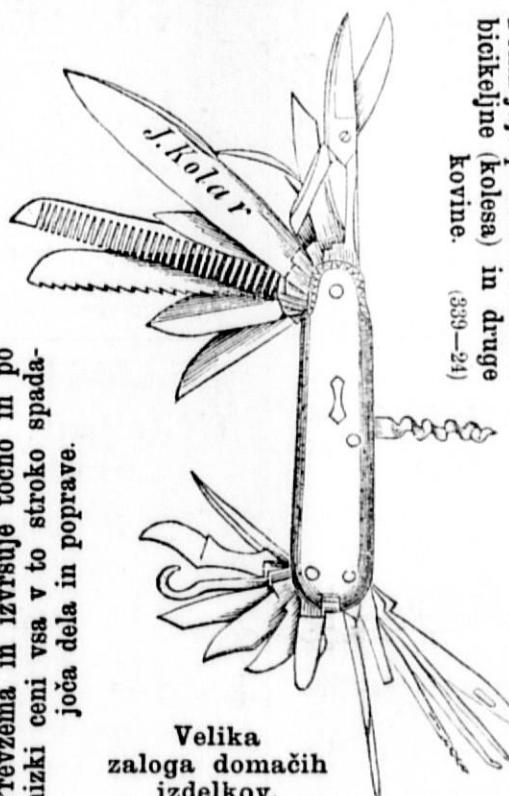
Dr. Dragotin Treo

(2244—4) odvetnik v Postojini.

Oslajena Žitna kava (1934)
jedini zaresni kavini nadomestek
se od mnogih znamenitih zdravnikov slednjemu toplo priporoča.
L. Koestlin, Bregenc.

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 6
Prezema in izvršuje točno in po od najnižjih ceni v to stroku spaševanja dela in popravev.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. (2)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komforitem opremljeni, električno rasvetljeni parniki)

DAIMACIO. Hitre vožnje: V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri v Kotor preko Zadra-Sapljet in Gruča. Vsak torek v Spljet-Metkovič. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Sapljet. Vsako sredo poštni parniki v Zader-Sapljet in na otoka do Kotora. Vožni redi se nahajajo v Waldheimovem „Konduktuerju“ štev. 593—604.

Odlikovan na svetovni razstavi
1902 v Čikagi s svetinjo. (19)
ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN
REINSTE QUALITÄT.
CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHATEL (SCHWEIZ).
MÄSSIGE PREISE
LEICHTLÖSLICHER CACAO
AUSGEHOLT 1 KR. ZU TASSEN. Nahralka.

V novozgrajeni hiši na Tržaški cesti se še odda v najem (2270—1)

stanovanje

s 4 lepimi sobami in pritiklinami v III. nadstropju.

Vpraša naj se na Rimski cesti št. 16.

Najnovejše aparate

za izdelavanje sodine vode in pivotoč s tekočo ogljikovo kislino

(2198—2) obavlja Alojzij Löwy, Dunaj, II/3, Stefaniehof. Tekoča ogljikova kislina prav po ceni.

!Važno za vsakogar!

Samo za 2 gld. 60 kr.

Ker se popolnoma razpusti naša dunajska zaloga blaga in tudi vse tukajšnje podružnice, imam naročilo, da vso zalogo razprodam kar najhitreje in najceneje; prodajam torej odslej naslednje lepe in prav koristne stvari po nezadostno nizki ceni, kakor še nikdar,

za samo 2 gld. 60 kr., in sicer:

- 1 prima uro, jako elegantno in lepo pozlačeno, točno idočo, za kar se jamči pismeno za jedno leto;
- 1 jako elegantno, fino pozlačeno verižico;
- 6 parov jako finih, pristobarvenih skarpet, za pristno barvo se jamči;
- 6 parov dvojno-finih moških ovratnikov iz pristnega platna;
- 6 komadov jako finih robcev, za katerih pristno barvo se jamči;
- 6 komadov krasnih manšet, najnovejše façone, iz prist. platna;
- 1 elegantno pristno svilnato moško kravato;
- 1 krasno kravatno iglo s simili-briljanti;
- 2 komada krasnih manšetnih gumbov iz imitiranega zlata s patentno mehaniko in
- 2 komada ovratnih gumbov. Velikost, barva in štev. po želji.

Tudi oskrbi zalogu prav po ceni: jako elegantno američansko mizno budilno uro z vzoncem iz pristnega nikla, regulirano na minuto (jamči se pismeno za 2 leti) za samo 1 gld. 75 kr. (2218—2)

Razpošilja proti povzetju zalogu blaga

F. Windisch, Krakov, poštni predel št. 16/A.

NB. Ako se vzame vsaj 5 garnitur, se pošljejo poštne proste. Neugajajoče se takoj vzame nazaj in se takoj denar vrne.

Universal-Bodega

Dunaj Univerzalna vinska klet Berlin

■ Direktni uvoz! Prva razpošiljevalnica! ■

priporoča pod jamstvom za čistost in pristnost svoja
jako fina, stará, uležana španjska in portugalska

bolniška in desertna vina

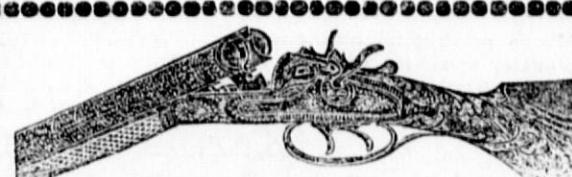
malago, madeiro. (1929-10)

sherry, port, marsalo, lacrimae Christi.

Prodaja je v 1/4 in 1/2, steklenicah po izvirnih cenah
gospod Fran Richter
špecerija v Ljubljani, Florijanske ulice št. 10.

Ojni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **avtorite**, ker odpravi vsako prirojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab postuh**, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolez**; dobiva se proti dopolniljavi gld. 170 v vsej Avstro-Ogerski frankovane po pošti iz lekarji: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofoletti-ju v Gorici; glavna zaloga: c. kr. stará vojna lekarna na Dunaji F. Pleban-a na Štefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: **c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek na Dunaji.** (1872—10)

Ljudevit Borovnik

(1832) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejemo vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. praskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Kranjsko društvo za varstvo lova

pozivlje vse one gozdarske in lovsko-varstvene organe, ki so si za povzdrogo lovskih razmer pridobili posebne zasluge, da vpošljejo svoje prošnje za premovanje in pohvalo, katere podeluje društvo ad §. 1, točka d) in f), pravil za l. 1895

do dné 1. majnika t. l.

odborni kranjskega društva za varstvo lova v Ljubljani.

Take prošnje morajo biti overovljene po predstojniku prosilca in obsegati kratko, jasno razloženje dejanj.

(2249-2) Odbor kranjskega društva za varstvo lova.

Št. 9567.

Volitveni razpis.

(2202-3)

V zmislu §. 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da se bodo letos

dopolnitvene volitve občinskega sveta

vršile kakor običajno v mestni dvorani, in da bodo volil:

dné 20. aprila III. volilni razred,
dné 22. aprila II. volilni razred,
dné 24. aprila I. volilni razred,

vsak dan od 8. do 12. ure dopoludne.

Ako bode treba ožje volitve, vršila se bodo dan po prvi volitvi, to je dné 21., oziroma 23. in 25. aprila, tudi od 8. do 12. ure dopoludne v mestni dvorani.

Izstopijo letos iz občinskega sveta nastopni gg. občinski svetovalci:

a) od III. volilnega razreda: b) od II. volilnega razreda:

Dolenc Oroslav, Hrásky Ivan Vladimír,
Hafner Ivan, dr. Tavčar Ivan,
Kalan Andrej, vitez pl. Zitterer Matija;
Valentinčič Ignacij, Zabukovec Jakob;

c) od I. volilnega razreda:

dr. vitez Bleiweis-Trstenički Karol,
Petričič Vaso.

Voliti bo torej III. volilnemu razredu pet, II. tri in I. pa dva člena občinskega sveta.

V Ljubljani, dné 18. marca 1896.

Župan: Grasselli s. r.

Naznanilo obrtovanja.

Dovoljujem si uljudno naznani, da sem po 25letnem delovanju pri najboljih tvrdkah v velicih mestih, mej drugim v Gradcu, na Dunaju, v Olomoucu, Zagrebu, v svojo domovino vrnivši se, pričel samostojno izvršbo

sobnega in dekoracijskega slikarstva

▼ Ljubljani.

Priporočam se najudajne za naročila del v vsakojakem slogu modernega sobnega, salonskega in dekoracijskega slikarstva v mestu in na deželi, z zagotovilom fine izvršbe in nizkih cen.

S spoštovanjem udani

(1928-10)

Ivan Terdan

sobni in dekoracijski slikar, Ljubljana, Križevniške ulice 9.

Inteligenčni in krepostni osebi, ki zamore gld. 500 — kavcije v gotovini položiti, nemščine in slovenščine zmožni, katera ljubljanski prostor in njega okolico temeljito pozna in se posredovalni dejavnosti s poudarkom in spremnostjo izključljivo odmeniti zamore, ponudi se s prevzetjem

službe poslovodje

(gld. 600 — stalne plače in stranski dohodki) priložnost trajno, dosmrtno službo doseči.

Ponudbe s prepisi spričeval pod „11.496“ Gradec, poste restante.

(2213-2)

Karola Wolf-a restitucijski fluid.

(Izvleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepečevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnetnih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otrpenju, zvitju in pretegnjenju žil itd. Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcih, preštih itd., če nečelo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim bolezniom.

Cena zavitku 45 kr. (1224-58)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja. Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zalogu pri jedinem izdelovalcu

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpoložljiva se vsak dan po pošti.

Oddá se

jako lepo stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, sobico za posle in drugimi shrambami. — Več poizvē se pri lastniku, Parne ulice štev. 10, II nadstropje. (2243-3)

Koroški pienski vrelec

prost vseh postranskih snovij, je čisto alkalična, vino ne črnea planinska kisla voda, najcenejša namizna voda redko dobrega okusa in lahke prehavljivosti in izvrstna zdravilna kisla voda pri vseh kataralčnih boleznih, zlasti za otroke, pri vratnih, žledčnih, mehurnih in obistnih boleznih.

Zaloge imajo v Ljubljani: M. E. Supan, v Kranju: J. Dolenc, v Radovljici: Oton Homann. (2112)

Zdravilišče pošta Kotle (Köttelach), post. Prevali, Koroško

Fran Stupica

trgovina z železnino

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1

priporoča svojo veliko zalogo

traverz, železniških šin, roman- in portland-cementa, štorij za obijanje, vsakovrstnega železa za vezi, štedilnikov (2122-6)

in vseh k stavbam potrebnih rečij po jako znižanih cenah.

Učiteljem, državnim, občinskim in zasobnim uradnikom, penzionistom in trgovcem podaje pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Jožefa stoječa

I. vojno-službeni zavarovalnica

priliko za izdaten postranski zaslužek, organizacijski in akvizicijski uradniki se vsprejemajo pod ugodnimi pogoji, lajiki se najbolje pouče.

Krajni zastopniki se iščejo.

Prijazne ponudbe ravnateljstvu, Dunaj I. Franz Josefsquai 1. (2264-1)

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem.

Dolenjske železnice postaja Straža.

Akratoterma z 28-31° R. je posebno za pitje in kopanje pripravna in uspešno delujoča pri protinu, trganju, isčiasu, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Kopalni baseni in porcelanove banje. Udobno opravljene sobe za tuje, igralne in družinske sobe. V najblžji okolici senonata sprehajališča in igrališča.

Dobra in cenena restavracija.

Sezona od dne 1. maja do dne 1. oktobra.

Prospekti in razjasnila daje zastonj

(2225-1) kopališka uprava.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplavajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplasti, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekarnah. Zahvaljuješ mi za jednej L. Luser-jev obliž za turiste. Veliko prisnjalnih pisem je na ogled v glavnih razpoložljahnicah: L. Schwenk-a lekarna 1850-13 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trzu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrić; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Meščanska pivovarna v Budejvicah na Českem

ustanovljena leta 1795

dvorna dobaviteljica Nj. Vel. kralja würtemberškega
priporoča svoja od odličnih medicinskih avtoritet kot izborna priznana piva.

Glavna zaloge:

Gradec, Eggenbergerstrasse 84, Rudolf Specht.

Podružna zaloge za Kranjsko: (2117-8)

Ludovik Fantini

restavratér „Pri Lipi“, v Židovskih ulicah št. 5.

Oddaja se v sodih in steklenicah (nepasterizovano).

Poslednje novosti

Alojzij Persché

Pred škofijo 22

priporoča

(2221-2)

→ dražestne novosti ←

okraskih, gumbih, čipkah,
tulih, pajčolanih, trakovih,
ovratnicah

kakor tudi

svili, slamnikih,
cvetlicah in peresih

itd. itd.

Poslednje novosti

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene
za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R.
gorke akratoterme, ki eminentno vplivajo pri protinu, živčni in kolenčni
revmi, in njih posledičnih bolezni, pri iških, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightitjevi bolezni, otrpenju, kroničnem
materničnem vnetju, eksudativnih perinterinalnih vezin. Velike basinske,
polne, separativne kopeli, kopeli v marmornatih banjah in tušne
kopeli, izvrstno urejene potilnice, masaže, elektrika, šved, zdravilna
gimnastika. Priležna stanovanja. Dobre in nedrige gostilne;
stalna topliška godba, katero oskrbuje godba c. in kr. pešpolka nad-
vojvode Leopolda št. 53. Obširai senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo
slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane.

Kopalški zdravnik dr. Pavel pl. Oreskovic. Brošure se dobe v vseh
knjigarnah. Prospekti in poročila pošilja
(2214-2) kopalniščno ravnateljstvo.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno
železo za vezi, strešni papir, štorje
za obijanje stropov, samokolnice,
cinkasto in pocinkano ploščevino,
vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje

priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovac z železnino

(2173-5)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Št. 11530.

(2279-1)

Razglas.

V smislu § 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana se
daje na znanje, da bodo

računi o prejemkih in troških

- 1.) mestne klavnice,
- 2.) mestnega loterijskega posojila in
- 3.) mestnega vodovoda

za 1895. leto od danes naprej 14 dñij javno razgrnjeni v tukajnem ekspeditu občanom na vpogled.

Pri pretresovanji in konečni rešitvi teh računov vzel bode občinski svet slučajne opazke o njih v prevdarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 14. aprila 1896.

Županov namestnik: Vončina.

Otvoritev

fotografskega zavoda Davorina Rovšek-a.
Prva domača narodna tvrdka.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu, vsem slavnim društvom, dijakom itd.
naznanjati, da budem

6. aprilom t. l.

otvoril svoj popolnoma novi fotografski atelje

v Kolodvorski ulici št. 34
na vrtu kamnoseka Vodnika

Atelje je popolnoma opremljen z najnovejšimi v fotografsko stroko spa-
dajočimi pripravami in dekoracijami. Na razpolago so tudi sobe za vsprejem
in toaleto.

Svoje že bogate skušnje v tej stroki spopolnil sem še na c. kr. učilišču za fotografsko na Dunaju, tako da budem zamogel slavnemu občinstvu postreči
razum z navadnimi slikami tudi z vsemi drugimi najnovejšimi izdelki, tako: z
fotografskimi v raznih barvah na steklo, porcelan, platno, sviho, les itd.
v platin- in pigment-tisku.

Izvrševal budem tudi vsakovrstne reprodukcije in povečanje slik do
naravne velikosti.

Priporočuje se za obilen obisk in podpiranje prve narodne fotografske
tvrdke, z zaupanjem, da me bude slavno občinstvo kot začetnika gotovo pod-
prtalo, zagotovljem, da budem vse, tudi najsmelježe zahteve točno in solidno
(2187-3)

Nobeno gospodinjstvo
ne bodi brez
Doering-ovega mila
s sovo.

V. (1839-2)

Nežno, čisto, neutralno in jako tolsto
v dozdaj nedoseženi popolnosti je zares po ceni, ker traje
še enkrat tako dolgo, kakor hitro se spirajoča druga mila.

Gotov uspeh: Lepa polt, svežost in nežnost kože.

Povsod na prodaj za 30 kr.

Le garantirano pristno če ima znak sove.

V Ljubljani prodajata na debelo: Anton Krisper in Vaso Petričič.
Generalno zastopstvo: A Motsch & Co, Dunaj, I, Lugeck Nr. 3.

Važno za vse lastnike voz!

l. dnevno novomeška čistilica smole in terpentinovega olja,
tovarna za katranove proizvode in tolčeno blago

Franc pl. Furtenbach
v Dunajskem Novem Mestu.

Registrirana
varstvena
znamka.

Dosedaj nedosegljiva mazljivost.
Nova specijalna tolšča za osi.
za oljne in pololjne osi.
Brez kisline. Brez vode. Brez smoje.

Ne
zmerzne,
se ne zgreje
od tečenja, ne
odteče. — Neobhodna
za izvožene osi. — Dobra
tudi za odprtne osi. Porabljava
za vsakovrstne mazalne naprave.

Kemično preiskana!
Praktično poskušena!

Razpošilja se samo v izvirnih ploščinastih pušicah po 5 kilogramov.
Cene jedni pušici:

(2064-6)

V Avstro-Ogerski poštne prosto na vsako poštno postajo gld. 2.50

V Bosno in Hercegovino pošt. prosto na vsako pošt. postajo " 2.75

V inoz mstvo iz razpošiljalnice v Dunajskem Novem Mestu " 2.25

Sposobnega solicitatorja

vzprejme takoj advokat dr. Karl Triller v Tolminu.

(2253-3)

Lepo in dobro se obrestujoče

posestvo

na Spodnjem Štajerskem, 1½ ure od Maribora in ¼ ure pešpotu od železniške postaje "Egydi-Tunnel", je radi posestnikove smrti pod **jako ugodnimi pogoji iz proste roke takoj na prodajo**. Posestvo, obstojče iz 56 let, na popolnem arandovanega zemljišča (vinograd, polje, travnik in sadni vrt) edene hiše, gospodarskega poslopja in 3 vinskih hramov, prada se ob jednem z živino, krmo in vinom.

Več pove gospod **Ferd. Sajovic**, trgovec v Kranju.

(2258-1)

Največja izber dunajskih klobučnih modelov

(204) za dame in otroke VI. (6)

slamnikov brez nakita

↔ v najnovejših oblikah ↔

cvetlic, trakov in perja itd.

Ženski žalni klobuki

se v treh urah naredé v modni prodajalnic

Karol Recknagel.

DR. E. ŠLAJMER

naznanja, da ordinuje zopet od dne 20. t. m.
naprej (od 12.—1. ure).

(2251-2)

Izvzemši "pro Consilio" druge privatne prakse do nedoločenega časa ne prevzame.

Matija Gerber

(Josip C. Gerber)

trgovina s šolskimi knjigami, pisalnim orodjem in papirjem, največja zaloga slovenskih in nemških molitvenikov, galanterijska knjigoveznica v Ljubljani

si usaja prijaviti, da se njegova prodajalnica od danes naprej do one dobe, ko bude dogotovljena njegova nova hiša na Kongresnem trgu št. 4, nahaja

v baraki
nasproti star hiši

ter se najtopleje priporoča slavnemu p. n. občinstvu.

(2199-3)

Občno kot najboljši
priznani izdelki

imajo
zakonito

levovo

in se prodajajo

prodajalnicah za moško

v tu- in

M. JOSS & LÖWENSTEIN, Praga VII.

Na drobno se pri nas ne prodaja.

Izdelovanje perila

Na debelo! Za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezemanje se opreme za neveste.
(2158-4)

Ustanovljeno leta 1870.

Akvizitérja

za življenski oddelek proti plači 1200 gld. in
upravnini vzprejme
generalni zastop banke "Slavije"
v Ljubljani. (2219-2)

Največje skladisče

raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbera semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018-8) Peter Lassnik.

Praško domače mazilo

(1700) iz lekarne b (8)
B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolčine manjša ter hladni. — V puscah po 35 in 25 kr.

Po počasi 6 kr. vob. Razpoljila se vsak den znamko.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovan varstveno znamko.

Glavna zaloge:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,
Male stran, ogel Sporner-jeve ulice 203.

Srajce za gospode

za koje se garanjuje, da se dobro prilegajo, iz najboljšega materijala, z gladkimi prsi po gld. 27:50, z v gube naibranih prsi po gld. 29:—12 komadov, prodaja promptno iz zaloge ali pa narejeno po meri, kakor tudi najfinisce in najsolidnejše (1831-7)

v ovratnikih in manšetah.

Henrik Kenda, Ljubljana.

Kranjska stavbinska družba.

S tem dajemo na prijazno znanje, da smo po reorganizaciji in pomnožitvi tehniškega in administrativnega vodstva pri naši stavbinski družbi mesto umrlega ravnatelja gospoda Maksa Krenner-ja oddali po svoji odlični strokovnjaški delavnosti in posebno po v zadnjih letih pod njegovim osobnim vodstvom izvršeni zgradbi imponentne finančne in poštne palače v Trstu tudi tukaj dobro znanemu arhitektu gospodu

Rudolfu Göbel-u

istotako smo v svojo službo pridobili kot stavbinskega mojstra in stavbinskega voditelja gospoda Franca Kaudela, ki je poprej več let v jednakosti deloval pri Union-stavbinski družbi na Dunaju z najboljšim uspehom. Ker ostane tudi arhitekt in stavbinski mojster gospod Anton Wolf v naši tehnički pisarni, mislimo, da po združitvi tako izbornih, mejsebojno se dopolnijočih vodilnih moči, zamoremo ustreči na nas stavbini zahtevam gledé vsake vrste stavbinskih del v Ljubljani kakor tudi zunaj najtočneje, najceneje in najvestneje.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1896.

Upravni svet.

ovratniki, manšete in srajce

našo

zavarovano

marko

v najboljših

modno in platneno blago

inozemstvu.

B (2086-2)